

SISÄLTÖOHJE MAKSULIIKETILASTON RAPORTOINTIA VARTEN (MATI)

Versio 2.1 (13.10.2020)

Voimassa 1.1.2020 alkaen
(raportoitavan periodin alkupäivämäärä)

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

VERSIOHISTORIA

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
1.0	21.8.2013	1.1.2014-	Ensimmäinen versio ohjeesta suomeksi.
1.0.1	18.3.2014	1.1.2014-	Täsmennetty määrittäksiä, ulkoasu päivitetty.
1.0.2	8.4.2014	1.1.2014-	Taulu 4 kohta 2(s.12): tarkennettu, että sis. TARGET2 kautta lähetetyt asiakasmaksut. Taulu 5, kohta d) käteistapahtumat(s.23): tarkennettu, että raportoinnin suorittaa kortin liikkeeseenlaskija (issuer). Taulu 6, kohdat 6.1 ja 15 (s.25 ja 26): tarkennettu verkkopankkisopimusten raportointia.
1.0.3	7.5.2014	1.1.2014	Korjattu 4. luvussa maksutapahtuman suomenkielistä määritelmää. Korjauksia, tarkennuksia.
1.0.4	28.5.2014	1.1.2014	Korjattu taulun 4 c) korttimaksut jaottelua havainnollistamaan paremmin tietuemuotoa.
1.0.5	13.8.2014	1.1.2014	Lisätty maksulaitoksille Taulu1, Maksutilit. Muokattu Taulun 7 KIPA luvun jaottelua selkeämmäksi. Korjattu kirjoitusvirhe taulu 4: kohta a) 6. Korjattu kirjoitusvirhe ASLA e)13.
1.0.6	4.9.2014	1.1.2014	Tarkennettu Taulun 6 (ASLA-tietue) ohjetta e)sopimukset. Muutettu Taulun 7 (KIPA) ohjeistusta vastamaan uutta koodilistaa.
1.0.7	13.10.2014	1.1.2014	Siirretty lause ”Jos kyseessä on ns. valuuttamaksu pankin sisällä tai kotimaisten pankkien välillä, tulee nämä myös raportoida” taulusta 7 tauluun 4 a) 2.
1.0.8	25.11.2014	1.1.2014	Tarkennettu yleisiä ohjeita. Tarkennettu taulua 2: kohta 3.3. sähköisellä rahatoiminolla varustettu kortti. Lisätty ohje virtuaalisten korttien raportoinnista tauluun 4, kohtaan d)20. Kyseisiä kortteja ei raportoida tauluun 2. 4a) tilisiirtoihin sisältyy jatkuvan luoton siirto tilille. 4a) tilisiirtojen jaottelu kahteen ryhmään

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
			4.2.1 kohtaan sisältyy myös verkkomaksupainikemaksut 4 g) Tarkennettu yksinkertaisia tilikirjauksia 6) Tarkennettu maksupäättevarmennuksia Taulun 4 kohtaa a)2 tarkennettu.
1.0.9	30.12.2015	1.1.2014	Tarkennettu yleisiä ohjeita. 2. Tarkennettu 2.1.1 ja 2.1.2 –kohtien määrittämiä. Lisätty tietoa tulevasta muutoksesta vuoden 2016 MATI-tiedonkeruuseen. 3. Tarkennettu taulun yleistä ohjetta 3b) tarkennettu 'maksupäätteet, myyntipisteiden maksupäätteet' määrittämiä. 4a) Tilisiirto: tarkennettu määrittämiä alajaotteluille 4b) Suoraveloitukset: raportoidun jaottelun määrittämiä täsmennetty 4c) offline/online korttitapahtumien määrittämiä tarkennettu, erilliset kohdat 17-18 poistettu 4 Käteistapahtumat: otsikkotasoa muokattu, määrittämiä tarkennettu 6b) verkkomaksupainike: määrittämiä tarkennettu 6c) Tarkennettu kohtaa 8. lähetetyt verkkolaskut. Poistettu kohta 9. vastaanotetut verkkolaskut
1.0.10	5.12.2016	1.1.2016	Kuluttajan maksutilin siirtojen lukumäärän kentät on lisätty TILI tietueeseen. Yhdistelmäkorttien luokka on lisätty MATO tietueeseen ja korttien luokitteluohjetta on täsmennetty.
1.0.11	27.11.2017	1.1.2017	Kuluttajan maksutileihin liittyvien tietojen raportointi alkaa vuonna 2018 vuoden 2017 tietojen osalta. Täsmennetty pikasiirtomaksujen luokittelua. Muutos on vapaaehtoinen vuodelle 2017

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
			Täsmennetty käteistapahtumien, korttien ja korttimaksujen luokitteluja ja raportointia. Täsmennetty nimityksiä ja ohjeistuksia ASLA-taulussa.
2.0	21.11.2019	1.1.2019	Tarkennettu yleisiä ohjeita, muutettu dokumentin ulkoasua ja rakennetta sekä tehty seuraavat muutokset: MATO-tietue: - Lisätty virtuaalikorttien raportointiohje. LAMP-tietue: - Päivitetty maksupäätteiden raportointiohjetta. MIK1-tietue: - Tarkennettu lähetettyjen tilisiirtojen raportointiohjetta siten, että tilisiirtojen eri jaotteluihin tulee sisältää lähetetyt pikasiirrot.- Lisätty uusien instrumenttien (verkkokauppaan liittyvien tilisiirtojen aluerät, mobiilisovelluksella käynnistetyt tilisiirrot, verkko- ja mobiilipankin kautta käynnistetyt tilisiirrot ja muissa maksujärjestelmissä lähetetyt pikasiirrot) raportointiohjeet.- Muutettu pikasiirtojen maakoodien raportointia. MIK2-tietue: - Lisätty uusien instrumenttien (mobiilisovelluksella käynnistetyt korttimaksut, mobiilisovelluksella käynnistetyt e-rahamaksut ja muut maksut jotka sisältyvät/eivät sisälly PSD2:seen) raportointiohjeet.- Tarkennettu korttimaksujen korttityypeittäin raportointiohjetta.- Päivitetty lähimaksujen, maksujen sirulla tai magneettijuovalla ja etämaksujen määritelmiä.- Muutettu yksinkertaisten tilikirjausten maakoodien raportointia. MAKA-tietue: - Selvennetty MAKA-tietueen ohjeistusta ja rakennetta.- Lisätty uusien instrumenttien (korttimaksut fyysisellä myyntipisteellä, korttimaksut verkkokaupassa, käteistilaukset postin välityksellä) raportointiohjeet.- Täsmennetty käteisnostojen ja -talletusten (pankkiautomaateilla, myyntipisteillä ja kontto-reissa) raportointiohjeita.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
			ASLA-tietue: - Muutettu asiakkaan tunnistamispalveluiden raportointiohjetta.- Lisätty verkko- ja mobiilipankkisopimusten raportointiohjeet.- Poistettu verkkomaksupainikkeen raportointiohje (siirretty MIK1-tietueelle).
2.1	13.10.2020	1.1.2020	TILI-tietue: - Tarkennettu maksutilien lukumäärän sekä sähköisen rahan tallenteiden arvon raportointia MATO-tietue: - Tarkennettu EMV-korttien (A0410) ja virtuaalikorttien (A0430) määritelmiä MIK1-tietue: - Tarkennettu verkkokauppaan liittyvien tilisiirtojen (C0421), muilla tavoin käynnistettyjen verkkokauppaan liittyvien tilisiirtojen (C0424) sekä verkko- ja mobiilipankissa käynnistettyjen tilisiirtojen raportointia ASLA-tietue: -Tarkennettu asiakkaan tunnistamispalvelun (E010), verkkopankkisopimusten (E061), kuluttajien verkkopankkisopimusten e-laskupalvellulla (E150), mobiilipankkisopimusten (E064) sekä e-laskun vastaanottoilmoitusten (E130) raportointia- Selvennetty ASLA-tietueen rakennetta ja instrumenttien nimityksiä tarkennettu

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Contents

SISÄLTÖOHJE MAKSULIIKETILASTON RAPORTOINTIA VARTEN (MATI).....	0
1 YLEISIÄ OHJEITA.....	6
1.1 Raportointivelvollisuus	6
1.2 Raportoitavat tiedot ja tietueet.....	7
2 MAKSUTILIT (TILI-TIETUE).....	9
3 MAKSUKORTIT TOIMINNOITTAIN (MATO -TIETUE)	11
4 PÄÄTELAITTEET (LAMP-TIETUE)	15
4.1 Automaatit.....	15
4.2 Maksupäätteet	15
4.3 Sähköisen rahan päätelaitteet.....	16
5 MAKSUTAPAHTUMAT MAKSUPAVELUTYYPEITTÄIN (MIK1- JA MIK2-TIETUE).....	17
5.1 MIK1-tietue: tilisiirrot ja suoraveloitukset	17
5.1.1 Tilisiirrot.....	18
5.1.2 Suoraveloitukset.....	22
5.2 MIK2-tietue: korttimaksut ja muut maksutapahtumat.....	23
5.2.1 Korttimaksutapahtumat.....	23
5.2.2 Sähköisellä rahalla suoritettut tapahtumat	26
5.2.3 Sekit	27
5.2.4 Rahavälitykset	28
5.2.5 Muut maksut, jotka sisältyvät direktiiviin (EU) 2015/2366.....	28
5.2.6 Direktiiviin (EU) 2015/2366 sisällyttömät maksut	28
5.2.7 Yksinkertaiset tilikirjaukset.....	28
6 MAKSU- JA KÄTEISTAPAHTUMAT PÄÄTELAITETYYPEITTÄIN (MAKA-TIETUE).....	29
6.1 Korttimaksutapahtumat myyntipisteillä (pl. sähköisellä rahalla suoritettut tapahtumat).....	30
6.1.1 Korttimaksutapahtumat fyysisellä myyntipisteellä	31
6.1.2 Korttimaksutapahtumat virtuaalisella myyntipisteellä	32
6.2 Käteisnostot ja –talletukset	32
6.2.1 Käteisnostot ja –talletukset pankkiautomaateilla (ATM)	32
6.2.2 Käteisnostot ja –talletukset myyntipisteillä (cash back).....	33
6.2.3 Käteisnostot ja –talletukset pankkikonttoreissa (OTC).....	33
6.2.4 Käteistilaukset postin välityksellä.....	34
6.3 Sähköisellä rahakortilla suoritettut tapahtumat	34
6.3.1 Sähköisen rahakortin lataus tai purku.....	34
6.3.2 Sähköisellä rahakortilla suoritettut maksutapahtumat	34
7 ASIAKASSOVELLUKSET JA SÄHKÖINEN LASKUTUS (ASLA-TIETUE).....	36
7.1 Asiakassovellukset.....	36
7.1.1 Yritysassiakaspalvelu	36
7.2 Sähköinen laskutus.....	37
7.2.1 Verkkolaskut.....	37
7.2.2 Suoramaksut	37
7.2.3 Sopimukset.....	38
8 KIRJEENVAIHTAJAPANKKIMAKSUT, ASIAKASMAKSUT (KIPA-TIETUE).....	39

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

1 YLEISIÄ OHJEITA

Suomen Pankki kerää maksupalveluntarjoajilta ja maksujärjestelmä-operaattoreilta tilastotietoja (MATI-tiedonkeruu) Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä, Suomen Pankin tehtäviä ja muita kansallisia tarpeita varten. MATI-tiedonkeruussa kerätään tietoja mm. vähittäismaksamiseen liittyvien maksutapahtumien lukumääristä ja arvoista. Tietoja käytetään esimerkiksi maksuvälineiden ja -palveluiden kehityksen seuraamiseksi ja maksujärjestelmien valvontaa varten. Suomen Pankin laatimia tilastoja julkaistaan Suomen Pankin ja Euroopan keskuspankin verkkosivuilla. Raportointi toteutetaan vuosittain.

Suomen Pankin tiedonhankintavaltuudet perustuvat Euroopan unionin asetukseen Euroopan keskuspankin (EKP) valtuuksista kerätä tilasto-tietoja (EY N:o 2533/98, muutettu 2015/373) ja lakiin Suomen Pankista (214/1998, 26§ ja 28§). Maksuliiketilastojen tiedonkeruu perustuu Euroopan keskuspankin asetukseen (EKP/2013/43) sekä suuntaviivoihin (EKP/2014/15). EKP:n tilastoasetukset ovat aina raportoijia velvoittavia.

MATI-tiedonkeruuseen on yhdistetty myös muita maksamiseen liittyviä raportointivelvoitteita. Maksulaitoslain (297/2010) 9 a §:n nojalla maksutilejä tarjoavan maksulaitoksen on tarjottava tilinsiirtopalvelua ja raportoitava siitä Finanssivalvonnalle luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014, muutokset 1054/2016 ja 448/2017) 15 a luvun 2-7 §:n mukaisesti. Nämä tiedot kerätään MATI-tiedonkeruussa. Lisäksi osa tilastotiedoista toimitetaan Tilastokeskukselle (aggregoidusti) ja Finanssiala ry:lle (jäsenien antamien valtakirjojen perusteella). Tiedonkeruussa kerättyjä tietoja voidaan käyttää myös muihin tilastotarkoituksiin sekä anonymisoituna tutkimuskäyttöön.

1.1 Raportointivelvollisuus

Suomessa toimivat maksupalveluntarjoajat ovat velvollisia raportoimaan tässä ohjeessa määritellyt tilastotiedot Suomen Pankille. Euroopan keskuspankin maksuliiketilastoasetuksen (EKP/2013/43) artiklan 2 mukaan varsinainen tiedonantajien joukko koostuu maksupalveluntarjoajista (ml. sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat) ja/tai maksujärjestelmäoperaattoreista. Artiklan 3 mukaan varsinainen tiedonantajien joukko antaa tilastotiedot sen jäsenvaltion kansalliselle keskuspankille, jossa tiedonantajalla on kotipaikka.

Toimija kuuluu raportoijajoukkoon, mikäli:

1. Toimijalla on Finanssivalvonnan luottolaitostoimilupa, tai toimija on ulkomaisen luottolaitoksen sivuliike Suomessa ja
 - toimija on Suomessa osallisena maksujärjestelmässä
 - tai laskee Suomessa liikkeeseen maksukortteja tai muita maksuvälineitä
 - tai laskee liikkeeseen sähköistä rahaa

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

TAI

2. Toimijalla on Finanssivalvonnan maksulaitostoimilupa tai toimija, on ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike Suomessa ja harjoittaa maksulaitoslain (297/2010) 1 §:ssä tarkoitettua toimintaa, eli esimerkiksi:
 - toteuttaa/välittää maksutapahtumia
 - tai laskee Suomessa liikkeeseen maksukortteja tai muita maksuvälineitä
 - tai laskee liikkeeseen sähköistä rahaa.

Tässä ohjeessa raportojalla tarkoitetaan tiedonantajaa, joka on velvollinen toimittamaan tässä ohjeessa määritellyt tilastotiedot Suomen Pankille. Mikäli tiedonantaja ei täytä asetuksen (EKP/2013/43) liitteessä IV säädettyjä tietojen toimittamista, tarkkuutta, käsitteellistä vastaavuutta ja tarkistuksia koskevia vähimmäisvaatimuksia, voi EKP määrätä sanktioita tiedonantajalle asetuksen (EY N:o 2533/98, muutettu 2015/373) nojalla.

1.2 Raportoitavat tiedot ja tietueet

Tässä ohjeessa määritellyt tilastotiedot toimitetaan Suomen Pankille raportilla, joka koostuu yhdestä erätietueesta (tiedoston aloittava tekninen tietue) ja vaihtelevasta määrästä sisältötietueita. Raportti voi sisältää vain yhden raportoijan tilastotiedot. Tietueella tarkoitetaan säännöllisessä muodossa esitettävää tilastotietojen kokonaisuutta. Tietuemuodon mukaisesti raportoitu rivi on yksi tietue. Sisältötietueita on kahdeksaa eri tyyppiä:

1. TILI-tietue: maksutilit
2. MATO-tietue: maksukortit toiminnoittain
3. LAMP-tietue: päätelaitteet
4. MIK1-tietue: maksutapahtumat maksupalvelutyypeittäin (tilisiirrot ja suoraveloitukset)
5. MIK2-tietue: maksutapahtumat maksupalvelutyypeittäin (korttimaksut ja muut maksutapahtumat)
6. MAKA: maksu- ja käteistapahtumat päätelaitetyypeittäin
7. ASLA: asiakassovellukset ja sähköinen laskutus
8. KIPA: kirjeenvaihtajapankkimaksut.

Muita raportointia käsitteleviä dokumentteja ovat MATI-tiedonkeruun tietuemuoto (tekninen ohje) ja koodilistat. Ajantasaiset ohjeet löytyvät osoitteesta: <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/raportointiohjeet/maksuliiketilastot>

MATI-tiedonkeruussa ilmoitetaan raportointiajanjaksoa koskevia kantatietoja (eli tilanne tarkasteltavan kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä) ja virtatietoja (raportointiajanjakson aikana kumuloituneet tiedot). Raportoitavat kanta- ja virtatiedot on määritelty tietuekohtaisesti tässä ohjeistuksessa.

Erityyppisissä maksupalveluissa, ellei toisin ole mainittu, sovelletaan seuraavia periaatteita siihen, mikä osapuoli tulkitaan tapahtuman lähettäjäksi:

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

- (a) lähetetyt tilisiirrot lasketaan maksajan puolella;
- (b) lähetetyt suoraveloitukset lasketaan maksunsaajan puolella;
- (c) lähetetyt sekitt lasketaan maksunsaajan puolella;
- (d) lähetetyt korttitapahtumat lasketaan maksajan eli kortin liikkeeseen las-
kijan puolella;
- (e) sähköisellä rahalla suoritettut maksutapahtumat lasketaan toimeksian-
tokanavasta riippuen joko maksajan tai maksunsaajan puolella. Jos
maksutapahtuma lasketaan maksajan (maksunsaajan) puolella lähetet-
tyinä tapahtumina, se on laskettava maksunsaajan (maksajan) puolella
vastaanotettuina tapahtumina.

Kysymykset ja kommentit ovat tervetulleita sähköpostitse osoitteeseen
paystat@bof.fi.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

2 MAKSUTILIT (TILI-TIETUE)

TILI-tietueella raportoidaan maksutileihin ja sähköisen rahan tileihin liittyviä tietoja. TILI-tietueen tiedot **raportoidaan ainoastaan maksulaitosten ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden toimesta**. Luottolaitokset raportoivat vastaavat tiedot MATI-tiedonkeruun sijaan RATI-raportoinnin yhteydessä vuoden lopun tilanteesta. TILI-tietueella raportoitavat kantatiedot koskevat tilannetta raportointiajanjakson lopussa eli tarkasteltavan kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä.

1. Maksutilien lukumäärä (kenttä 4)

Maksutilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä. 'Maksutilillä' tarkoitetaan samaa kuin direktiivin (EU) 2015/2366 4 artiklassa. **Myös sähköisen rahan tilit ja esimerkiksi luottotoiminnolliset luottokorttitilit tulee raportoida maksutileissä.**

2. Sähköisen rahan tilien lukumäärä (kenttä 5)

Sähköisen rahan tilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä. Tilejä, joille tallennetaan sähköistä rahaa. Tilinhaltija voi käyttää tilin saldoa suorittaakseen maksuja ja siirtääkseen varoja tililtä toiselle. Näihin ei lueta kortteja, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan.

3. Liikkeeseen lasketun sähköisen rahan tallenteiden arvo (kenttä 6)

Sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan liikkeeseen laskeman ja muiden yhteisöjen kuin liikkeeseenlaskijan – myös muiden sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden kuin kyseisen liikkeeseenlaskijan – hallussa olevan sähköisen rahan arvo raportointikauden lopussa. **Tallenteiden arvoon lasketaan mukaan myös tallenteet korteilla, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan.** Liikkeeseen laskettujen sähköisen rahan tallenteiden arvoa koskevat tiedot raportoidaan euromääräisinä, ja ne koskevat kaikkien valuuttojen määräisiä maksutallenteita.

4. Siirrettyjen kuluttajan maksutilien lukumäärä (kenttä 7)

Luottolaitoslain (610/2014) 15 a luvussa tarkoitetussa tilinsiirtopalvelussa siirrettyjen kuluttajan maksutilien lukumäärä kalenterivuoden aikana. Maksulaitoslain (297/2010) 9 a §:n perusteella maksutilejä tarjoavan maksulaitoksen on tarjottava tilinsiirtopalvelua kuluttajille ja raportoitava siitä Finanssivalvonnalle luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvun 2-7 §:n mukaisesti. Vain siirtävä palveluntarjoaja eli se maksulaitos jossa tili aikaisemmin sijaitti, raportoi tähän. Kuluttajan maksutilillä tarkoitetaan tässä yhteydessä yhden tai useamman kuluttajan (eli luonnollisen henkilön, joka toimii pääasiallisesti sellaisessa tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa) nimissä olevaa direktiivin 2014/92/EU määrittämää maksutiliä (mm. 1, 2 ja 9 artiklat).

5. Evätyjen kuluttajien maksutilien siirtohakemusten lukumäärä (kenttä 8)

Luottolaitoslain (610/2014) 15 a luvussa tarkoitetussa tilinsiirtopalvelussa evätyjen kuluttajien maksutilien siirtohakemusten lukumäärä kalenterivuoden aikana. Maksulaitoslain (297/2010) 9 a §:n perusteella maksutilejä tarjoavan maksulaitoksen on tarjottava tilinsiirtopalvelua kuluttajille ja raportoitava siitä Finanssivalvonnalle luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvun 2-7 §:n mukaisesti. Vain siirtävä palveluntarjoaja ilmoittaa. Kuluttajan maksutilillä

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

tarkoitetaan tässä yhteydessä yhden tai useamman kuluttajan (eli luonnollisen henkilön, joka toimii pääasiallisesti sellaisessa tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa) nimissä olevaa direktiivin 2014/92/EU määrittämää maksutiliä (mm. 1, 2 ja 9 artiklat).

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

3 MAKSUKORTIT TOIMINNOITTAIN (MATO -TIETUE)

MATO-tietueella raportoidaan Suomessa toimivien maksupalveluntarjoajien liikkeeseen laskemat maksukortit toiminnoittain. Tiedot raportoidaan maksukorttien liikkeeseenlaskijan (issuer) toimesta. Korttien liikkeeseenlaskija (issuer) raportoi riippumatta siitä, mikä on kortinhaltijan kotimaa tai korttiin liitetyn tilin sijaintimaa.

Korttien lukumäärät raportoidaan raportointiajanjakson lopussa eli tarkasteltavan kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä. Korttien lukumäärät ilmoitetaan riippumatta siitä, milloin ne on laskettu liikkeelle, tai onko niitä käytetty. Vanhentuneita tai kierrosta poisvedettyjä kortteja ei lasketa mukaan.

Vain yleiskäyttöiset kortit raportoidaan eli kortteja, joiden käyttö on rajattu, ei ilmoiteta. Kauppioiden liikkeeseen laskemia kortteja (eli vähittäiskaupan kortteja) ei ilmoiteta, ellei niitä ole laskettu liikkeeseen yhteistyössä maksupalveluntarjoajan kanssa. Myös korttiohjelmien osana, eli kolmen ja neljän osapuolen ohjelmissa, liikkeeseen lasketut kortit ilmoitetaan.

MATO-tietueella raportoitavat korttityypit jaotellaan seuraaviin luokkiin:

MATO: Kortin tyyppi	Koodi
1. Käteistoiminnolla varustetut kortit	A0100
2. Maksutoiminnolla varustetut kortit	A0200
2.1. Käteismaksutoiminnolla varustetut kortit (debit)	
2.1.1. Online debit –kortit	A0211
2.1.2. Offline debit –kortit	A0212
2.2. Maksuaikatoiminnolla varustetut kortit (delayed debit)	A0220
2.3. Luottotoiminnolla varustetut kortit (credit)	A0230
3. Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit	
3.1. Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan	A0310
3.2. Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit, jotka mahdollistavat pääsyn sähköisen rahan tilille tallennettuun sähköiseen rahaan	A0320
3.3. Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit, jotka on ladattu vähintään kerran	A0330
4. Korttien lukumäärä yhteensä	A0400
4.1. Kortit, joissa EMV-yhteensopivuus	A0410
4.2. Kortit, joissa pelkästään magneettijuova	A0420
4.3. Pelkät virtuaalikortit	A0430
5. Kortit, joissa on sekä käteismaksu- ja käteistoiminto että sähköinen rahatoiminto	A0500
6. Kortit, joissa lähimaksuominaisuus	A0600

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

<i>7. Yhdistelmäkortit, joissa on sekä käteismaksu- että maksuaika- tai luottotoiminto</i>	<i>A0700</i>

Toiminnoittain raportoitujen korttien yhteislukumäärä voi olla suurempi kuin erä "korttien lukumäärä yhteensä" (A0400), jos samassa kortissa on useampia toimintoja. Eli jos kortti sisältää useita toimintoja, se raportoidaan kussakin alakategoriassa. Jos kortissa on maksuaika- tai luottotoiminto, niin kategorioista "Maksuaikatoiminnolla varustetut kortit" (A0220) ja "Luottotoiminnolla varustetut kortit" (A0230), valitaan näistä vain toinen. Samaa korttia ei siis pidä raportoida kumpaankin kategoriaan.

"Korttien lukumäärä yhteensä" (A0400), ei välttämättä ole kohtien "Käteistoiminnolla varustetut kortit" (A0100), "Maksutoiminnolla varustetut kortit" (A0200) ja "Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit" (A0310 + A0320) summa, koska nämä eivät välttämättä ole toisiaan poissulkevat.

1. Käteistoiminnolla varustetut kortit (A0100)

Kortti, jonka avulla kortinhaltija voi nostaa käteisrahaa pankkiautomaatilta ja/tai tallettaa käteisrahaa pankkiautomaatille.

2. Maksutoiminnolla varustetut kortit (pl. kortit, joissa on vain sähköinen rahatoiminto) (A0200)

Kortit, joissa on vähintään yksi seuraavista toiminnoista: käteismaksutoiminto, maksuaikatoiminto tai luottotoiminto. Kortissa voi olla lisäksi sähköinen rahatoiminto tai muita toimintoja. Kortteja, joissa on ainoastaan sähköinen rahatoiminto, ei lueta tähän luokkaan.

2.1 Käteismaksutoiminnolla varustetut kortit (debit)

Kortti, jolla kortinhaltija voi maksaa tekemänsä ostokset suoraan ja välittömästi omalta tililtään riippumatta siitä, pitääkö tiliä kortin liikkeeseenlaskija vai jokin muu taho. Käteismaksutoiminnolla varustettu kortti voidaan liittää tiliin, jossa on lisäominaisuutena ylitysoikeus. Käteismaksutoiminnolla varustettujen korttien lukumäärällä tarkoitetaan liikkeessä olevien korttien kokonaismäärää eikä niiden tilien lukumäärää, joihin kortit on liitetty. Käteismaksutoiminnolla varustetun kortin erona luotto- tai maksuaikatoiminnolla varustettuun korttiin on sopimusjärjestely, jolla kortinhaltijan tekemät ostokset veloitetaan suoraan tämän käyttötilillä olevista varoista.

2.1.1 Online debit –kortit (A0211)

Kortit, joilla maksettaessa tilille tehdään katevarmennus. Käytettävissä oleva saldo vähenee maksun verran.

2.1.2 Offline debit –kortit (A0212)

Kortit, joilla maksettaessa katevarausta tililtä ei aina tehdä ostoksen yhteydessä.

2.2 Maksuaikatoiminnolla varustetut kortit (delayed debit) (A0220)

Kortti, jolla kortinhaltija voi maksaa tekemänsä ostokset kortin liikkeeseenlaskijan pitämältä tililtä tiettyyn sallittuun rajaan saakka (ml. käteisnostot). Tämän

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

tilin saldo maksetaan kokonaan ennalta määritetyn jakson päättyessä. Kortinhaltijalta veloitetaan yleensä vuosimaksu. Maksuaikatoiminnolla varustetun kortin erona luotto- tai käteismaksutoiminnolla varustettuun korttiin on sopimusjärjestely, jolla myönnetään luottolimiitti, mutta otettu velka veloitetaan maksamaan ennalta määritetyn ajanjakson päättyessä. Tämän tyyppistä korttia kutsutaan usein maksuaikakortiksi. Jos kortissa on luottotoiminto, sitä ei raportoida tässä, vaan luokassa A0230 "Luottotoiminnolla varustettu kortti (credit)".

2.3 Luottotoiminnolla varustetut kortit (credit) (A0230)

Kortti, jolla kortinhaltija voi tehdä ostoksia, ja joissain tapauksissa myös nostaa käteisrahaa ennalta sovittuun rajaan saakka. Myönnetty luotto voidaan maksaa kokonaan tietyn ajanjakson päättyessä, tai se voidaan maksaa osittain; tällöin saldo katsotaan jatkuvaksi luotoksi, josta maksetaan yleensä korkoa. Luottotoiminnolla varustetun kortin erona käteismaksu- tai maksuaikatoiminnolla varustettuun korttiin on sopimusjärjestely, jolla kortinhaltijalle myönnetään jatkuvan luoton mahdollistava luottolimiitti.

3. Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit

Kortti, joka mahdollistaa sähköisellä rahalla suoritettavat tapahtumat. Tähän luetaan kortit, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan, ja kortit, jotka mahdollistavat pääsyn e-rahatileille tallennettuun sähköiseen rahaan. Ks. myös sähköisen rahan määritelmä MIK2-tietueen ohjeistuksen kohdassa 5.2.2.

3.1 Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan (A0310)

Sähköinen raha, joka on sähköisen rahan haltijan hallussa olevalla kortilla. Eli kortti, johon sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan.

3.2 Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit, jotka mahdollistavat pääsyn sähköisen rahan tilille tallennettuun sähköiseen rahaan (A0320)

Sähköisen rahan tilit ovat tilejä, joille tallennetaan sähköistä rahaa. Tilinhaltija voi käyttää tilin saldoa suorittaakseen maksuja ja siirtääkseen varoja tililtä toiselle. Näihin ei lueta kortteja, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan.

3.3 Sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit, jotka on ladattu vähintään kerran (A0330)

Sähköisellä rahatoiminnolla varustettu kortti, joka on ladattu vähintään kerran, ja jota voidaan siis pitää aktivoituna. Latauksen voidaan katsoa osoittavan, että sähköistä rahatoimintoa aiotaan käyttää. Lataus on voitu suorittaa aiemmin kuin raportoitavana vuonna. Kortin tulee lisäksi olla voimassa raportoitavan vuoden lopussa. Jos kortti tulee latauksen lisäksi aktivoida, aktivointi tulkitaan toiminnoksi, jonka jälkeen kortti lasketaan vähintään kerran ladattuihin.

4. Korttien lukumäärä yhteensä (A0400)

Liikkeessä olevien sekä fyysisten että virtuaalisten korttien kokonaismäärä (toimintojen lukumäärästä riippumatta). Jos kortilla on sekä fyysinen että virtuaalinen olomuoto lasketaan se tässä kategoriassa yhtenä korttina (ei tuplaraportointia). Korteilla voi olla yksi tai useampi seuraavista toiminnoista: käteis-, käteismaksu-, maksuaika- tai luottotoiminto, tai sähköinen rahatoiminto. A0400 (Korttien lukumäärä yhteensä) = A0410 (Kortit, joissa EMV-yhteensopivuus) +

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

A0420 (Kortit, joissa pelkästään magneettijuova) + A0430 (Pelkät virtuaalikortit).

4.1 Kortit, joissa EMV-yhteensopivuus (A0410)

EMV-standardin mukaisen sirun sisältävien korttien lukumäärä. Sisältää myös sellaiset kortit, joissa on EMV-sirun lisäksi magneettijuova ja/tai lähimaksuominaisuus (NFC). Myös sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit (A0310, A0320), jotka toimivat EMV-sirulla, lasketaan mukaan.

4.2 Kortit, joissa pelkästään magneettijuova (A0420)

Pelkän magneettijuovan sisältävien korttien lukumäärä.

4.3 Pelkät virtuaalikortit (A0430)

Pelkkien virtuaalikorttien lukumäärä. Pelkillä virtuaalikorteilla tarkoitetaan kortteja, joilla on pelkästään virtuaalinen olomuoto (ei fyysistä muovikorttia). Kortit, joilla on sekä fyysinen että digitaalinen olomuoto, eivät sisälly tähän kategoriaan. Myös sähköisellä rahatoiminnolla varustetut kortit (A0310, A0320), joilla on pelkästään virtuaalinen olomuoto, lasketaan mukaan.

5. Kortit, joissa on sekä käteismaksu- ja käteistoiminto että sähköinen rahatoiminto (A0500)

Korttien, joissa ovat yhdistettyinä käteis- ja käteismaksutoiminto sekä sähköinen rahatoiminto, lukumäärä.

6. Kortit, joissa lähimaksuominaisuus (A0600)

Lähimaksuominaisuudella (NFC, Near Field Communication) varustettujen korttien lukumäärä.

7. Yhdistelmäkortit, joissa on sekä käteismaksu- että maksuaika- tai luottotoiminto (A0700)

Korttien, joissa ovat yhdistettyinä sekä käteismaksu- (debit) että maksuaika- (delayed debit) tai luottotoiminto (credit), lukumäärä. Tämä luokka kattaa Suomessa tyypilliset yhdistelmäkortit.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

4 PÄÄTELAITTEET (LAMP-TIETUE)

LAMP-tietueella raportoidaan maksupäätteiden ja tilisiirtoautomaattien lukumäärä. Maksupäätteiden lukumäärän raportoi maksutapahtuman hyvittäjä/välittäjä (acquirer). Tapahtumahyvittäjä selvittää laitteiden ja päätteiden todellisen lukumäärän asiakkailtaan, mikäli tämä luku ei ole suoraan saatavissa tapahtumahyvittäjältä itseltään.

Maksupalveluntarjoajat raportoivat niiden maksupäätteiden lukumäärän, joille toimivat tapahtumahyvittäjänä, sekä Suomessa että ulkomailla. Maajaottelu viittaa maksupäätteen/automaatin fyysiseen sijaintipaikkaan. Maksupalveluntarjoajien ulkomaisten tytäryhtiöiden tai sivukonttoreiden tarjoamien palveluiden kattamia laitteita ja päätteitä ei raportoida emoyhtiön/konsernin kotimaassa.

Jokainen maksupäätte lasketaan yksittäin, vaikka samantyyppisiä päätteitä olisi useampi saman kauppiaan tiloissa. Tarkoituksena on raportoida maksupäätteiden lukumäärä vuoden lopussa. Mikäli kantatietoa ei ole saatavilla, voidaan lukuna käyttää, kuinka monta päätelaitetta on lähettänyt tapahtumia raportointivuoden joulukuussa. Jos maksupäätteessä tai sähköisen rahan päätelaitteessa on useampi kuin yksi toiminto, se lasketaan jokaisessa asianomaisessa alaluokassa. Maksupäätteiden ja sähköisen rahan päätelaitteiden kokonaismäärä voi siis olla pienempi kuin niiden alaluokkien summa. Jottei samoja maksupäätteitä laskettaisi kahteen kertaan, alaluokkia ei pidä laskea yhteen.

LAMP-tietueella raportoidaan seuraavat päätelaitetyypit:

LAMP: Päätelaitteen tyyppi	Koodi
1. Tilisiirtotoiminnolla varustetut pankkiautomaatit	B03
2. Myyntipisteiden maksupäätteet	B04
2.1. Konekieliset maksupäätteet EFTPOS	B05
2.2. EFTPOS-terminaalit, jotka hyväksyvät myös sähköisellä rahatoiminnolla varustettuja kortteja	B06
3. Sähköisen rahan päätelaitteet	B07
3.1. Sähköisen rahakortin lataamis- ja purkamispäätteet	B08
3.2. Sähköisen rahakortin hyväksyvät maksupäätteet	B09

4.1 Automaatit

1. Tilisiirtotoiminnolla varustetut pankkiautomaatit (B03)

Pankkiautomaatti, jonka avulla hyväksytyt käyttäjät voivat tehdä tilisiirtoja maksukorttia käyttäen. Raportoidaan maittain.

4.2 Maksupäätteet

2. Myyntipisteiden maksupäätteet (B04)

Kaikki myyntipisteiden maksupäätteet yhteensä. Myyntipisteen maksupäätte on myyntipistelaite, jonka avulla maksukortteja voidaan käyttää fyysisessä (ei virtuaalisessa) myyntipisteessä. Tieto maksusta voidaan saada joko

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

manuaalisesti tai paperitositteella taikka sähköisesti eli elektronisen maksuveloitussjärjestelmän välityksellä. Raportoidaan maittain.

2.1 Konekieliset maksupäätteet EFTPOS (B05)

Elektronisen maksuveloitussjärjestelmän päätteet, jotka vastaanottavat maksutiedot sähköisesti. Päätteet on voitu suunnitella välittämään tällaisia maksutietoja joko online-tilassa, jolloin maksulupaa pyydetään reaaliaikaisesti, tai offline-tilassa. Näihin luetaan myös miehittämättömät päätteet. Raportoidaan maittain.

2.2. EFTPOS-terminaalit, jotka hyväksyvät myös sähköisellä rahatoiminnolla varustettuja kortteja (B06)

Tämä kohta sisältää vain sellaiset sähköisen rahan maksupäätteet, jotka sisältävät kaksoisominaisuuden eli maksupäätteet, jotka toimivat sekä EFTPOS-päätteinä että sähköisen rahan päätteinä. Raportoidaan maittain.

4.3 Sähköisen rahan päätelaitteet

3. Sähköisen rahan päätelaitteet (B07)

Päätelaite, jonka avulla sähköisen rahan liikkeeseenlaskija voi siirtää sähköistä raha-arvoa sähköisellä rahatoiminnolla varustetulle kortille ja päinvastoin tai kortin saldosta maksunsaajan saldoon. Tämä erä sisältää myyntipisteiden maksupäätteet, joissa on kaksoistoiminto eli jotka toimivat sekä EFTPOS- että sähköisen rahan päätteinä sekä päätteet, joissa on pelkästään sähköisen rahan toiminto. Raportoidaan maittain.

3.1 Sähköisen rahakortin lataamis- ja purkamispäätteet (B08)

Pääte, jonka avulla sähköisen rahan liikkeeseenlaskija voi siirtää sähköistä raha-arvoa sähköisellä rahatoiminnolla varustetun kortin haltijalle, ja päinvastoin, eli jota käytetään kortin lataamiseen ja purkamiseen. Raportoidaan maittain.

3.2 Sähköisen rahakortin hyväksyvät maksupäätteet (B09)

Pääte, jonka avulla henkilöt, joilla on sähköistä rahaa sähköisellä rahatoiminnolla varustetulla kortilla, voivat siirtää sähköistä raha-arvoa omasta saldostaan kauppiaan tai jonkin toisen maksunsaajan saldoon. Raportoidaan maittain.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

5 MAKSUTAPAHTUMAT MAKSUPAVELUTYYPEITTÄIN (MIK1- JA MIK2-TIETUE)

MIK1 ja MIK2-tietueilla raportoidaan kotimaiseen asiakasliiketoimintaan liittyvien maksutapahtumien lukumäärät ja arvot. Tapahtumat raportoidaan maksupalvelutyypeittäin eri jaotteluihin. MIK1-tietue sisältää tilisiirrot ja suoraveloitukset. MIK2-tietue sisältää puolestaan korttimaksut ja muut maksutapahtumat. Maksutapahtumien lukumäärinä ja arvoina raportoidaan koko raportointiajanjakson aikana kumuloituneet tiedot.

Mukaan lasketaan muiden kuin rahalaitosten käynnistämät maksutapahtumat kaikille vastapuolille sekä maksupalveluntarjoajien käynnistämät maksutapahtumat, kun vastapuolena on muu kuin rahalaitos. Tähän sisältyvät myös:

- maksutapahtumat, jotka välitetään eri maksupalveluntarjoajien ylläpitämien tilien välillä, esimerkiksi tapahtuma, jossa maksu on lähetetty toiselle maksupalvelun tarjoajalle tai maksujärjestelmään.
- maksutapahtumat, jotka tapahtuvat saman maksupalveluntarjoajan ylläpitämien kahden tilin välillä saman maksupalveluntarjoajan sisällä (esim. "on-us"-tapahtumat).

Rahavirtojen suunta riippuu maksupalvelusta ja toimeksiantokanavasta:

- tilisiirroissa, sähköisellä rahalla suoritetuissa maksuissa ja muissa vastaavissa maksutapahtumissa, jotka käynnistää maksaja, lähetävä osallistuja on myös varojen lähettäjä ja vastaanottava osallistuja rahojen vastaanottaja;
- suoraveloituksissa, sekeissä, sähköisellä rahalla suoritetuissa maksuissa ja muissa vastaavissa maksutapahtumissa, jotka käynnistää maksunsaaja, lähetävä osallistuja on varojen vastaanottaja ja vastaanottava osallistuja rahojen lähettäjä;
- vaikka korttimaksuissa maksutapahtuman käynnistää maksunsaaja, tämän asetuksen mukainen korttimaksujen käsittely vastaa käsittelyä, jossa maksutapahtuman käynnistää maksaja.

Tapahtumien arvo raportoidaan euromääräisinä sisältäen kaikkien valuuttojen määräiset maksutapahtumat. Rajat ylittävät maksutapahtumat luetaan tilastoihin mukaan. Tiedot muunnetaan euroiksi käyttäen EKP:n viitekurssia tai maksutapahtumiin käytettyä valuuttakurssia.

5.1 MIK1-tietue: tilisiirrot ja suoraveloitukset

MIK1-tietueella raportoitavat tilisiirrot ja suoraveloitukset jaotellaan seuraaviin alaluokkiin:

MIK1: Maksuinstrumentin tyyppi	Koodi
Tilisiirrot	
1. Lähetetyt SEPA-tilisiirrot	C0100
2. Lähetetyt muut kuin SEPA-tilisiirrot	C0200
3. Lähetetyt paperiset tilisiirtotoimeksiannot	C0300

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

4. Lähetetyt sähköiset tilisiirtotoimeksiannot	
4.1. Eräsiirtona lähetetyt sähköiset toimeksiannot	C0410
4.1.1. joista toistuvaissuoritukset	C0411
4.2. Lähetetyt yksittäiset sähköiset toimeksiannot	C0420
4.2.1.1. Lähetetyt verkkokauppaan liittyvät tilisiirrot	C0421
4.2.1.2. joista verkkomaksupainikkeella käynnistetyt	C0422
4.2.1.3. joista mobiilisovelluksella käynnistetyt	C0423
4.2.1.4. joista muilla tavoilla käynnistetyt	C0424
4.3. Lähetetyt mobiilisovelluksella käynnistetyt tilisiirrot	C0430
4.4. Lähetetyt verkko- ja mobiilipankissa käynnistetyt tilisiirrot	C0440
4.5. Lähetetyt pikasiirrot	C0500
4.5.1. POPS-järjestelmässä lähetetyt pikasiirrot	C0510
4.5.2. Siirto-järjestelmässä lähetetyt pikasiirrot	C0520
4.5.3. RT1-järjestelmässä lähetetyt pikasiirrot	C0530
4.5.4. Muissa maksujärjestelmissä lähetetyt pikasiirrot	C0540
5. Ulkomailta vastaanotetut tilisiirrot	C0600
Suoraveloitukset	
6. Lähetetyt SEPA-suoraveloituspyyntö	C0700
7. Lähetetyt muut kuin SEPA-suoraveloituspyyntö	C0800
8. Lähetetyt suoraveloituspyyntö, eräsiirrot	C0900
9. Lähetetyt suoraveloituspyyntö, yksittäiset	C1000
10. Ulkomailta vastaanotetut suoraveloituspyyntö	C1100

5.1.1 Tilisiirrot

Tilisiirto on maksupalvelu, jonka avulla maksaja voi valtuuttaa laitoksen, jossa hänen tilinsä on, siirtämään varoja maksunsaajalle. Se on maksumääräys tai useiden maksumääräysten sarja, jonka tarkoituksena on asettaa varoja maksunsaajan käytettäväksi. Sekä maksumääräys että siinä yksilöidyt varat siirtyvät maksajan maksupalveluntarjoajalta vastaanottajan eli maksunsaajan maksupalveluntarjoajalle, mahdollisesti useiden muiden välittäjinä toimivien laitosten ja/tai yhden tai useamman maksu- ja selvitysjärjestelmän välityksellä.

Tilisiirtoihin luetaan maksutapahtumat, joihin sisältyy yhdessä päässä tai molemmissa päissä käteisrahaa ja joissa käytetään tilisiirtomaksupalvelua. Niihin luetaan myös tilisiirrot, jotka on käynnistetty pankkiautomaatilla tilisiirtotoimintoa käyttäen. Tilisiirtoihin luetaan myös katteen siirto luottokortilta tilille sekä muiden jatkuvien luottojen siirto tilille.

Yhden tilinhaltijan tilien väliset siirrot sekä erityyppisten tilien väliset siirrot lasketaan mukaan, ja ne jaotellaan käytetyn instrumenttityypin mukaan. Omien tilien väliset siirrot raportoidaan maksuinstrumentteittain riippumatta tilimuodosta. Nämä sisältävät esimerkiksi siirrot käyttö- ja säästötilien välillä.

Tilisiirtoja kysytään kahdella eri jaottelulla a) SEPA/ei-SEPA sekä b) paperiset/sähköiset toimeksiannot. Näiden kohtien tulee olla yhteenlaskettuna yhtä suuret (C0100 + C0200 = C0300 + C0410 + C0420).

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Lähetettyjen pikasiirtojen tulee sisältyä SEPA/ei-SEPA-jaotteluun sekä paperiset/sähköiset-jaotteluun. Tämän lisäksi pikasiirrot raportoidaan vielä erikseen lähetetyissä pikasiirroissa yhteensä (C0500) sekä järjestelmän mukaan, jossa pikasiirto on lähetetty (C0510, C0520, C0530 ja C0540).

Kirjeenvaihtajapankkimaksut raportoidaan erikseen KIPA-tietueella (Kirjeenvaihtajapankkimaksut).

1. Lähetetyt SEPA-tilisiirrot (SCT ja SCT Inst) (C0100)

SEPA-standardien mukaiset tilisiirrot, sisältäen sekä SEPA Credit Transfer (SCT) että SEPA Credit Transfer Instant (SCT Inst) –skeemojen mukaiset tilisiirrot. Mikäli tilisiirto kirjataan maksupalveluntarjoajan sisäisenä siirtona, pidetään sitä SEPA-siirtona, jos maksutoimeksianto on annettu SEPA-muodossa. Raportoidaan maittain ja vastapuolen mukaan (konsernin sisäinen/eri konsernien välinen).

2. Lähetetyt muut kuin SEPA-tilisiirrot (C0200)

Tilisiirrot, jotka eivät täytä yhtenäisen euromaksualueen (SEPA) tilisiirroille asetettuja vaatimuksia, esim. kansalliset tilisiirrot, TARGET2:n kautta lähetetyt asiakasmaksut sekä muut kuin SEPA Inst –skeeman mukaiset pikasiirrot (esim. POPS-järjestelmässä ja Siirto-järjestelmässä lähetetyt pikasiirrot). Jos kyseessä on ns. valuuttamaksu pankkiryhmän sisäisillä järjestelmillä, tulee nämä myös raportoida. Raportoidaan maittain ja vastapuolen mukaan (konsernin sisäinen/eri konsernien välinen).

3. Lähetetyt paperiset tilisiirtotoimeksiannot (C0300)

Tilisiirrot, jotka maksaja toimittaa paperilla maksupalveluntarjoajalle. Tilisiirto lasketaan paperiseksi toimeksiannoksi myös, mikäli sen toteuttaminen on vaatinut manuaalista käsittelyä. Raportoidaan maittain ja vastapuolen mukaan (konsernin sisäinen/eri konsernien välinen).

4. Lähetetyt sähköiset tilisiirtotoimeksiannot

Tilisiirrot, jotka maksaja toimittaa ilman paperilomakkeita eli sähköisesti. Näihin luetaan telefaksilla, puhelinpankin välityksellä tai muilla tavoilla toimitetut toimeksiannot, jos ne muunnetaan sähköisiksi maksuiksi ilman manuaalista käsittelyä. Näihin luetaan myös alun perin paperiset pysyväistoimeksiannot, jotka on muunnettu sähköisiksi. Sähköisiin tilisiirtotoimeksiantoihin sisältyvät myös tilisiirrot, jotka maksupalveluntarjoaja suorittaa rahoituspalvelun perusteella, jos palvelutoimeksianto annetaan sähköisesti, tai jos palvelun toimitusmuoto ei ole tiedossa ja maksupalveluntarjoaja suorittaa tilisiirron sähköisesti. Lisäksi tähän sisältyy tilisiirrot, jotka on käynnistetty pankkiautomaatilla tilisiirtotoimintoa käyttäen. Myös pikasiirrot raportoidaan asianomaisissa sähköisten tilisiirtotoimeksiantojen alaluokissa

Sähköiset tilisiirtotoimeksiannot raportoidaan jaoteltuna eräsiirtona lähetettyihin sähköisiin toimeksiantoihin (C0410) ja yksittäisinä toimeksiantoina lähetettyihin tilisiirtoihin (C0420). Sähköiset tilisiirtotoimeksiannot yhteensä on siis näiden alaluokkien summa (C0410 + C0420).

4.1 Eräsiirtona lähetetyt sähköiset tilisiirtotoimeksiannot (C0410)

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Erätilisiirrot, jotka on sähköisesti siirretty yhtenä eränä pankkiin. Tilisiirrot, jotka on lähetetty eräsiirtoina, raportoidaan yksittäisen tapahtuman tasolla. Tämä luokka sisältää myös eräsiirtoina lähetetyt pikasiirrot. Raportoidaan maittain ja vastapuolen mukaan (konsernin sisäinen/eri konsernien välinen).

4.1.1 Eräsiirtona lähetetyt sähköiset tilisiirtotoimeksiannot, joista toistuvaissuoritukset (C0411)

Toistuvaissuoritukset sisältävät esimerkiksi palkat ja eläkkeet yhteensä.

4.2 Lähetetyt yksittäiset sähköiset tilisiirtotoimeksiannot (C0420)

Sähköiset tilisiirtotoimeksiannot, jotka on lähetetty yksittäisinä eli eivät ole osana isoa lähetyserää. Tyypillisesti tilisiirtoja, jotka tehdään verkkopalvelun tai mobiilipalvelujen kautta. Tämä luokka sisältää myös yksittäisinä maksuina lähetetyt pikasiirrot. Raportoidaan maittain ja vastapuolen mukaan (konsernin sisäinen/eri konsernien välinen).

4.2.1 Lähetetyt verkkokauppaan liittyvät tilisiirrot (C0421) (maittain)

Kaikki verkkokauppaan liittyvät tilisiirtomuotoiset tapahtumat yhteensä. Tämä sisältää esimerkiksi verkkomaksupainikkeella ja mobiilisovelluksella käynnistetyt sekä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajien (Payment Initiation Service Providers, PISP) käynnistämät tilisiirrot, jotka liittyvät verkkokauppatapahtumaan. Ei sisällä maksuja, jotka maksaja on yksin pannut vireille verkkopankin kautta ja jotka eivät liity samanaikaiseen verkkokauppatapahtumaan. Se ei myöskään sisällä online-tilassa esitettyjä laskuja, jotka eivät liity samanaikaiseen verkkokauppatapahtumaan. Myöskään sähköiset laskut, jotka eivät liity samanaikaisesti verkko-ostoksiin, eivät kuulu tähän kategoriaan. Raportoidaan maittain. Lähetettyjen verkkokauppaan liittyvien tilisiirtojen yhteensä tulee olla yhtä suuri kuin alla olevien alaluokkien summa (C0421 = C0422 + C0423 + C0424).

4.2.1.1. Lähetetyt verkkokauppaan liittyvät tilisiirrot, joista verkkomaksupainikkeella käynnistetyt (C0422)

Pankkikohtaiset painikkeet verkkokauppaan sivuilla, jota painamalla voi maksaa verkkopankkitunnuksilla. Vastaa ASLA-tietueella aiemmin raportoitua palvelutyyppiä E070 (Verkkomaksupainike). Raportoidaan maittain.

4.2.1.2 Lähetetyt verkkokauppaan liittyvät tilisiirrot, joista mobiilisovelluksella käynnistetyt (C0423)

Sovellusten sisällä tai verkkoselaimen kautta tehdyt tilisiirtomuotoiset verkkokaupamaksut, jotka on maksettu mobiilisovelluksella (ks. mobiilisovelluksen määritelmä kohdassa 4.3 (lähetetyt mobiilisovelluksella käynnistetyt tilisiirrot)). Näitä maksuja voivat olla pankkien omilla sovelluksilla tai muiden palveluntarjoajien mobiilisovelluksilla maksetut verkkokauppaostokset, jotka toteutetaan tilisiirtoina (sisältäen pikasiirrot). Tämä erä ei sisällä korttipohjaisia verkkokauppaan liittyviä maksuja, vaan ne raportoidaan erikseen MIK2-tietueella instrumentilla C4000 (Mobiilisovelluksella käynnistetyt korttimaksut). Raportoidaan maittain. Vuoden 2019 tietojen osalta tämä erä voidaan ilmoittaa parhaiden edellytysten mukaisesti (eli jos tarkkaa tietoa ei ole saatavilla, voidaan käyttää esim. arviota). Vuoden 2020 tietojen osalta tulee käyttää oikein tilastoituja lukuja.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

4.2.1.3 Lähetetyt verkkokauppaan liittyvät tilisiirrot, joista muilla tavoilla käynnistetyt (C0424)

Verkkokauppaan liittyvät muut tilisiirtopohjaiset maksut. Sisältää muut kuin verkkomaksupainikkeella tai mobiilisovelluksella käynnistetyt maksut, siltä osin kuin ne ovat raportoijan tiedossa. Tällaisia voivat olla esimerkiksi erilaiset, joko raportoijan omat tai kolmannen osapuolen tarjoamat lasku-, osamaksu- tai luottoratkaisut. Tämä erä sisältää myös maksutoimeksiantopalvelun tarjoajien (Payment Initiation Service Providers, PISP) käynnistämät maksut. Raportoidaan maittain.

4.3 Lähetetyt mobiilisovelluksella käynnistetyt tilisiirrot (C0430)

Kaikki tilisiirtopohjaiset mobiilimaksut yhteensä. Näitä maksuja voivat olla pankkien omilla tai muiden palveluntarjoajien tarjoamilla mobiilisovelluksilla käynnistetyt tilisiirtopohjaiset maksut (mukaan lukien pikasiirrot). Mobiilisovelluksella tarkoitetaan sovellusta, jolla voidaan käynnistää maksutapahtuma, ja jolla maksutiedot ja -ohjeet lähetetään ja/tai vahvistetaan tietoliikenneverkon tai tiedonsiirtotekniikan avulla mobiililaitteen kautta. Tämä erä sisältää sekä P2P (person-to-person) että C2B (consumer-to-business) -maksut, jotka ovat tilisiirtomuotoisia. Tämä erä sisältää siten myös edellä määritellyt verkkokauppaan liittyvät mobiilisovelluksella käynnistetyt tilisiirrot (C0423). Tämä erä ei sisällä mobiilipankin kautta tehtyjä tilisiirtoja, vaan ne raportoidaan MIK1-tietueen luokassa C0440 (Lähetetyt verkko- ja mobiilipankissa käynnistetyt tilisiirrot). Raportoidaan maittain.

4.4 Lähetetyt verkko- ja mobiilipankissa käynnistetyt tilisiirrot (C0440)

Tilisiirrot, jotka on käynnistetty verkkopankin tai mobiilipankkisovelluksen kautta. Huom. Aiemmin (2014-2018) ASLA-tietueella raportoidut verkkopankkitapahtumien lukumäärät (E061) sisälsivät vain yksityisasiakkaiden ja ammatinharjoittajien verkkopankkitapahtumien lukumäärän. Lähetetyissä verkko- ja mobiilipankissa käynnistetyissä tilisiirroissa (C0440) tulee kuitenkin raportoida kaikkien asiakasryhmien tilisiirrot ja niiden arvot. Raportoidaan maittain.

4.5 Lähetetyt pikasiirrot (C0500)

Tilisiirrot, jotka toimitetaan perille nopeammin kuin normaali tilisiirto. Pikasiirroissa maksusanoman välitys ja varojen siirto tapahtuu reaaliajassa tai lähes reaaliajassa. Tämä erä sisältää eri järjestelmien kautta lähetetyt pikasiirrot. Lähetettyjen pikasiirtojen yhteensä tulee siten olla yhtä suuri kuin alla olevien alaluokkien summa (C0500 = C0510 + C0520 + C0540). Raportoidaan maittain.

4.5.1 POPS-järjestelmässä lähetetyt pikasiirrot (C0510)

POPS-järjestelmän kautta lähetetyt pikasiirrot. Maakoodina raportoidaan "FI".

4.5.2 Siirto-järjestelmässä lähetetyt pikasiirrot (C0520)

Siirto-järjestelmän kautta lähetetyt pikasiirrot. Maakoodina raportoidaan "FI".

4.5.3 RT1-järjestelmässä lähetetyt pikasiirrot (C0530)

RT1-järjestelmän kautta lähetetyt pikasiirrot. Raportoidaan maittain.

4.5.4 Muissa maksujärjestelmissä lähetetyt pikasiirrot (C0540)

Muiden järjestelmien kautta lähetetyt pikasiirrot. Raportoidaan maittain.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

5. Ulkomailta vastaanotetut tilisiirrot (C0600)

Raportointi tapahtuu maksunsaajan puolelta. Ulkomailta Suomeen saapuneet tilisiirrot riippumatta käytetystä maksujärjestelmästä. Myös TARGET2-järjestelmän kautta saapuneet asiakasmaksut tulee raportoida. Tämä erä ei sisällä kuitenkaan kirjeenvaihtajapankkimaksuja, jotka raportoidaan KIPA-tietueella (Kirjeenvaihtajapankkimaksut).

5.1.2 Suoraveloitukset

Maksupalvelu, jossa laskuttaja maksajan suostumuksen mukaisesti pyytää maksupalveluntarjoajaa veloittamaan, mahdollisesti toistuvasti maksun maksajan tililtä.

Suoraveloitukset raportoi laskuttajan maksupalveluntarjoaja. Sekä yksittäiset, että toistuvat suoraveloitukset lasketaan mukaan. Hylättyjä suoraveloituksia ei huomioida eli kaikki suoraveloituspyyntö raportoidaan.

Suoraveloitukset, joita käytetään erääntyviin korttimaksuihin liittyvien luottojen maksamiseen, luetaan mukaan suoraveloituksina. Nämä ovat erillisiä maksuja kortinhaltijalta kortin liikkeeseenlaskijalle.

Suoraveloituksia kysytään kahdella eri jaottelulla a) SEPA/ei-SEPA sekä b) eräsiirtoina/yksittäisinä suoraveloituspyyntöinä lähetetyt toimeksiannot. Näiden kohtien tulee olla yhteenlaskettuna yhtä suuret ($C0700 + C0800 = C0900 + C1000$).

6. Lähetetyt SEPA-suoraveloituspyyntö (SDD) (C0700)

SEPA-standardien mukaisesti suoritettavat suoraveloituspyyntö. Raportoidaan maittain.

7. Lähetetyt muut kuin SEPA-suoraveloituspyyntö (C0800)

Suoraveloituspyyntö, jotka eivät täytä asetuksessa (EU) N:o 260/2012 SEPA-suoraveloituksille asetettuja vaatimuksia, esim. entiset kansalliset suoraveloitukset. Raportoidaan maittain.

8. Lähetetty eräsiirtona (C0900)

Sähköisesti käynnistetty suoraveloitus, joka on osa maksajan samaan toimeksiantoon sisältyviä muita suoraveloituksia. Jokainen tiettyyn erään sisältyvä suoraveloitus lasketaan erilliseksi suoraveloitukseksi tapahtumien lukumäärää ilmoitettaessa. Tähän raportoidaan myös kansalliset suoraveloitukset. Raportoidaan maittain.

9. Lähetetty yksittäisenä suoraveloituspyyntönä (C1000)

Sähköisesti käynnistetty suoraveloitus, joka on yksittäinen eli joka ei ole osa samaan toimeksiantoon sisältyviä useita suoraveloituksia. Tähän raportoidaan myös kansalliset suoraveloitukset. Raportoidaan maittain.

10. Ulkomailta vastaanotetut suoraveloituspyyntö (C1100)

Raportoidaan kaikki ulkomailta Suomeen tulleet rajat ylittävät tapahtumat. Maksajan ja maksunsaajan maksupalvelun tarjoajat sijaitsevat eri maissa.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

5.2 MIK2-tietue: korttimaksut ja muut maksutapahtumat

MIK2-tietueella raportoitavat korttimaksut ja muut maksutapahtumat jaotellaan seuraaviin alaluokkiin:

MIK2: Maksuinstrumentin tyyppi	Koodi
Korttimaksut	
1. Maksut korteilla, joissa on käteismaksutoiminto (debit)	
1.1. joista online debit –korteilla tehdyt	C1210
1.2. joista offline debit –korteilla tehdyt	C1220
2. Maksut korteilla, joissa on maksuaikatoiminto (delayed debit)	C1300
3. Maksut korteilla, joissa on luottotoiminto (credit)	C1400
4. Mobiilisovelluksella käynnistetyt korttimaksut	C4000
Sähköisellä rahalla suoritettut maksut	
5. Sähköisellä rahalla suoritettut maksut, joista maksut korteilla, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan	C1900
6. Sähköisellä rahalla suoritettut maksut, joista maksut sähköisen rahan tililtä	C2000
6.1. joista korteilla tehdyt	C2010
6.2. joista mobiilisovelluksella käynnistetyt	C2020
7. Ulkomailta vastaanotettut sähköisellä rahalla suoritettut maksut	C2100
Sekit	
8. Suomessa lunastetut sekrit	C2200
9. Ulkomailla lunastetut sekrit	C2300
Rahanvälitykset (money remittance)	
10. Lähetetyt rahanvälitykset	C2800
11. Ulkomailta vastaanotettut rahanvälitykset	C2900
Muut maksut, jotka sisältyvät direktiiviin (EU) 2015/2366	
12. Lähetetyt muut maksut, jotka sisältyvät direktiiviin (EU) 2015/2366	C2410
13. Ulkomailta vastaanotettut muut maksut, jotka sisältyvät direktiiviin (EU) 2015/2366	C2420
Muut maksut, jotka eivät sisälly direktiiviin (EU) 2015/2366	
14. Lähetetyt muut maksut, jotka eivät sisälly direktiiviin (EU) 2015/2366	C2510
15. Ulkomailta vastaanotettut muut maksut, jotka eivät sisälly direktiiviin (EU) 2015/2366	C2520
Yksinkertaiset tilikirjaukset	
16. Tilien hyvitykset yksinkertaisella tilikirjauksella,	C2600
17. Tilien veloitusyksinkertaisella tilikirjauksella	C2700

5.2.1 Korttimaksutapahtumat

Korttimaksut kotimaisten maksupalveluntarjoajien liikkeeseen laskemilla korteilla (pl. kortit, joissa on ainoastaan sähköinen rahatoiminto). Korttien liikkeenlaskija (issuer) raportoi sekä kotimaassa että ulkomailla tehdyt korttimaksut. Sähköisellä rahalla suoritettuja maksutapahtumia ei lueta mukaan.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Maksutapahtumat, jotka suoritetaan maksupäätteellä (fyysinen tai virtuaalinen) tai muiden kanavien välityksellä käyttäen käteismaksu-, luotto- tai maksuaika-toiminnolla varustettua korttia. Sekä fyysisellä kortilla että mobiilisovelluksella käynnistetyt maksut raportoidaan. Tähän luetaan kaikki maksutapahtumat, jotka on käynnistetty kortilla eli

- (a) kaikki tapahtumat, joissa maksupäätetapahtumien hyvittäjä/välittäjä ja kortin liikkeeseenlaskija ovat eri yhteisöjä; ja
- (b) kaikki tapahtumat, joissa maksupäätetapahtumien hyvittäjä/välittäjä ja kortin liikkeeseenlaskija ovat sama yhteisö.

Tähän luetaan myös vähennykset, joita maksupalveluntarjoajan tililtä tehdään sellaisen korttimaksutapahtuman tilityksen perusteella, jossa maksupäätetapahtumien hyvittäjä/välittäjä ja kortin liikkeeseenlaskija ovat sama yhteisö.

Korttimaksut eivät sisällä pankkiautomaateilla tehtyjä käteisnostoja ja –talletuksia, vaan ne ilmoitetaan MAKAtietueella. Pankkiautomaateilla tehtyjä tilisiirtoja ei lasketa mukaan korttimaksuihin (raportoidaan MIK1-tietueella tilisiirroissa). Korttimaksuihin ei myöskään lueta mukaan myyntipisteiden maksupäätteillä tehtyjä käteisnostoja ja –talletuksia (raportoidaan MAKAtietueella).

Korttimaksut raportoidaan korttityypin mukaan, eli onko maksu suoritettu käyttäen online debit –käteismaksutoiminnolla (C1210), offline debit –käteismaksutoiminnolla (C1220), maksuaikatoiminnolla (C1300) vai luottotoiminnolla (C1400) varustettua korttia. Alakategoriat C1210, C1220, C1300 ja C1400 ovat toisensa poissulkevat, joten alakategorioiden summa vastaa korteilla tehtyjen maksujen yhteismäärää. Sama periaate pätee myös korttimaksujen arvojen suhteen. Näissä kategorioissa raportoitujen korttimaksujen tulee siis sisältää myös mobiilisovelluksella käynnistetyt korttimaksut (C4000).

Jokainen tapahtuma raportoidaan vain kertaalleen. Jos maksu on tehty esimerkiksi maksuaika- tai luottotoiminnolla, raportoidaan maksut sen mukaan, onko kortin raportoitu sisältävän maksuaikatoiminnon vai luottotoiminnon. Toisin sanoen, jos kortti on raportoitu MATO-tietueella koodiarvolla A0220 ”Kortit, joissa on maksuaikatoiminto (delayed debit)”, niin tällä kortilla maksuaikatoimintoa käyttäen tehdyt maksut raportoidaan MIK2-tietueella koodiarvolla C1300 ”Maksut korteilla, joissa on maksuaikatoiminto”. Jos kortti on raportoitu MATO-tietueella koodiarvolla A0230 ”Kortit, joissa on luottotoiminto (credit)”, niin tällä kortilla luottotoimintoa käyttäen tehdyt maksut raportoidaan MIK2-tietueella koodiarvolla C1400 ”Maksut korteilla, joissa on luottotoiminto”.

Korttimaksut jaotellaan kortin käyttötavan mukaan, eli onko korttimaksu suoritettu:

(a) Fyysisellä myyntipisteellä lähimaksuna

Lähimaksuja ovat maksutapahtumat, joissa maksaja ja maksunsaaja (ja/tai heidän laitteensa) ovat fyysisesti samassa paikassa, ja jossa tiedonsiirto maksuvälineellä ja maksupäätteellä tapahtuu lähimaksuteknologiaa (esim. NFC, BLE, QR) hyödyntäen. Lähimaksuja voidaan suorittaa perinteisellä kortilla tai mobiilisovelluksella, johon on tallennettu kortin tiedot. Lähimaksuja ovat siten perinteisellä kortilla tehtyjen

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

lähimaksujen lisäksi mobiililaitteella kauppiaan tiloissa tehdyt korttipohjaiset maksut, jotka tapahtuvat hyödyntäen edellä mainittuja lähimaksuteknologioita.

(b) Fyysisellä myyntipisteellä sirulla tai magneettijuovalla

Kontaktillinen korttimaksu, joka on suoritettu lukemalla kortin siru tai magneettijuova.

(c) Etämaksuna

Etämaksuja ovat maksutapahtumat, jotka on käynnistetty internetin kautta tai muulla etäviestintävälineellä ilman, että maksajan ja maksunsaajan tarvitsee olla fyysisesti samaan aikaan paikalla (card not present, CNP). Etämaksuja voidaan tehdä perinteisellä kortilla tai mobiilisovelluksella, johon on tallennettu kortin tiedot. Etämaksut sisältävät seuraavat korttipohjaiset maksut: selaimen kautta tehdyt verkkokaupamaksut (käyttäen perinteistä korttia tai mobiilisovellusta), sovellusten sisällä tehdyt maksut (in-app) sekä henkilöiden väliset maksut (P2P, person-to-person). Raportoitaessa mobiilisovelluksella käynnistettyjä korttimaksuja, etämaksuiksi luokitellaan seuraavat maksutapahtumat: mobiilisovelluksella maksetut verkkokauppaostokset, sovellusten sisällä tehdyt maksut (in-app) sekä P2P-maksut. Kun raportoidaan mobiilisovelluksella käynnistettyjä korttimaksuja, muut kuin kauppiaan tiloissa tehdyt mobiilimaksut lasketaan siis etämaksuihin.

Kortin käyttötapa raportoidaan sekä korttimaksuille korttityypeittäin (sisältäen perinteisten korttimaksujen lisäksi mobiilimaksut) että erikseen mobiilisovelluksella käynnistetyille korttimaksuille (C4000).

1. Maksut korteilla, joissa on käteismaksutoiminto

Maksutapahtumat, jotka tehdään käteismaksutoiminnolla eli debit-korttimaksut. Käteismaksutoiminnolla tehdyt korttimaksut jaetaan kahteen alaluokkaan: online debit -korttimaksut ja offline debit -korttimaksut. Huom! Jaottelu online/offline-luokkiin viittaa käytetyn kortin tyyppiin, ei tapahtuman varmennustapaan (esim. offline debit -korteilla suoritettut maksut raportoidaan offline debit -maksuina, vaikka varmennus olisi tapahtunut).

1.1 Maksut korteilla, joissa online debit -käteismaksutoiminto (C1210)

Raportoidaan maittain.

1.2 Maksut korteilla, joissa offline debit -käteismaksutoiminto (C1220)

Raportoidaan maittain.

2. Maksut korteilla, joissa on maksuaikatoiminto (C1300)

Maksutapahtumat, jotka tehdään kortin maksuaikatoiminnolla. Tässä raportoidaan MATO-tietueella koodiarvolla A0220 "Kortit, joissa on maksuaikatoiminto (delayed debit)" raportoiduilla korteilla maksuaikatoimintoa käyttäen tehdyt maksut. Raportoidaan maittain.

3. Maksut korteilla, joissa on luottotoiminto (C1400)

Maksutapahtumat, jotka tehdään luottotoiminnolla. Tässä raportoidaan MATO-tietueella koodiarvolla A0230 "Kortit, joissa on luottotoiminto (credit)" raportoiduilla korteilla luottotoimintoa käyttäen tehdyt maksut riippumatta siitä, maksetaanko myönnetty luotto pois kokonaan tietyn ajanjakson päättyessä, vai onko se maksettu osissa. Raportoidaan maittain.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

4. Mobiilisovelluksella käynnistetyt korttimaksut (C4000)

Korttipohjaiset maksut, jotka on käynnistetty mobiilisovelluksen kautta siten, että maksutiedot ja -ohjeet lähetetään ja/tai vahvistetaan tietoliikenneverkon tai tiedonsiirtotekniikan avulla mobiililaitteen kautta. Mobiililaitte voi tässä olla esim. älypuhelin tai -kello. Sisältää pankkien omilla ja muiden palveluntarjoajien mobiilisovelluksilla käynnistetyt maksut. Mobiilisovelluksella käynnistetyt maksut raportoidaan kortin käyttötavan mukaan, eli onko kyseessä lähimaksu vai etämaksu (ks. lähimaksun ja etämaksut määritelmä yllä). Huom! Mobiilisovelluksella käynnistettyjen maksujen tulee sisältyä korttityypeittäin raportoituihin korttimaksuihin eli korttityypeittäin raportoitujen korttimaksujen summa tulee vastata kaikkia korttimaksuja yhteensä. Raportoidaan maittain.

5.2.2 Sähköisellä rahalla suoritettut tapahtumat

Tapahtuma, jossa sähköisen rahan haltija siirtää sähköistä raha-arvoa maksunsaajalle joko kortilla, tai sähköisen rahan tileiltä.

Sähköisen rahan tilit ovat tilejä, joille sähköisiä varoja talletetaan. Tilin saldo on tilin haltijan käytettävissä maksutapahtumien suorittamiseen sekä varojen siirtämiseen tilien välillä. Kortit, joihin voi tallettaa sähköistä rahaa, eivät kuulu sähköisen rahan tileihin.

Seuraavilla otteilla direktiivistä 2009/110/EY on tarkoitus selventää sähköisen rahan määritelmää:

Sähköisen rahan määritelmä direktiivin 2009/110/EY artiklan 2(2) mukaisesti:

"Sähköisesti tai magneettisesti tallennettua rahallista arvoa, joka ilmenee liikkeeseenlaskijaan kohdistuvana saatavana, joka on laskettu liikkeeseen vastaanotettuja varoja vastaan direktiivin (EU) 2015/2366 4 artiklan 5 kohdassa määriteltyjä maksutapahtumia varten ja jonka muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö kuin sähköisen rahan liikkeeseenlaskija itse ottaa vastaan."

"Direktiiviä 2009/110/EY ei sovellettaisi sellaisiin erityisiin ennalta maksamiseen perustuviin välineisiin syötettyyn rahalliseen arvoon, jotka on suunniteltu erityistarpeisiin ja joita voi käyttää vain rajoitetusti joko siksi, että niiden avulla sähköisen rahan haltija voi ostaa tavaroita tai palveluja vain sähköisen rahan liikkeeseenlaskijan tiloissa tai rajallisessa palveluntarjoajien verkossa ammattimaisen liikkeeseenlaskijan kanssa tehdyn välittömän kaupallisen sopimuksen nojalla, taikka siksi, että niitä voi käyttää vain rajallisen tavara- tai palveluvalikoiman hankkimiseen."

"Välineille, joita voidaan käyttää vain lueteltujen kauppiaiden myymälöissä, ei tulisi myöntää poikkeusta tämän direktiivin soveltamisalasta, koska tyypillisesti tällaiset välineet on suunniteltu jatkuvasti kasvavia palveluntarjoajien verkostoja varten."

"On myös tarkoituksenmukaista, että tätä direktiiviä ei tulisi soveltaa rahalliseen arvoon, jota käytetään sellaisten digitaalisten tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen, joissa jo tavaran tai palvelun luonteen vuoksi operaattori lisää siihen olennaisesti arvoa, esim. pääsyyn, hakuihin tai jakeluun liittyviä toimintoja,

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

edellyttäen, että kyseistä tavaraa tai palvelua voidaan käyttää vain digitaalisella laitteella, kuten matkapuhelimella tai tietokoneella ja edellyttäen, että teleyritys tai digitaalista tai tietoteknistä palvelua hoitava yritys ei toimi ainoastaan välittäjänä maksupalvelunkäyttäjän ja tavaroiden ja palveluiden toimittajan välillä. Tämä koskee esimerkiksi tilanteita, joissa matkapuhelun tai muun digitaalisen verkon käyttäjä maksaa verkko-operaattorille suoraan, eikä verkon käyttäjän ja kenenkään muun tavaroita tai palveluja osana kyseistä tapahtumaa toimittavan kolmannen osapuolen välillä ole suoraa maksusuhdetta tai välitöntä velallisen ja velkojan suhdetta."

5. Sähköisellä rahalla suoritettavat maksut, joista maksut korteilla, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan (C1900)

Tapahtuma, jossa sähköisellä rahatoiminnolla varustetun kortin haltija siirtää sähköistä raha-arvoa omasta kortille tallennetusta saldostaan maksunsaajan saldoon. Raportoidaan maittain.

6. Sähköisellä rahalla suoritettavat maksut, joista maksut sähköisen rahan tililtä (C2000)

Tapahtuma, jossa maksajan sähköisen rahan tililtä siirretään varoja maksunsaajan tilille. Raportoidaan maittain.

6.1 Sähköisellä rahalla suoritettavat maksut, joista maksut sähköisen rahan tililtä, joista korteilla tehdyt (C2010)

Tapahtuma, jossa yhteys sähköisen rahan tiliin luodaan kortilla, ja rahat siirretään tämän jälkeen maksajan sähköisen rahan tililtä maksunsaajan tilille. Raportoidaan maittain.

6.2 Sähköisellä rahalla suoritettavat maksut, joista maksut sähköisen rahan tililtä, joista mobiilisovelluksella käynnistetyt (C2020)

Maksut maksajan sähköisen rahan tililtä maksunsaajan sähköisen rahan tilille, jotka on käynnistetty mobiilisovelluksen kautta siten, että maksutiedot ja -ohjeet lähetetään ja/tai vahvistetaan tietoliikenneverkon tai tiedonsiirtotekniikan avulla mobiililaitteen kautta. Raportoidaan maittain.

7. Ulkomailta vastaanotettavat sähköisen rahan tapahtumat (C2100)

Vastaanotettavat tapahtumat raportoi "varojen/katteen vastaanottaja" (receiver of funds / acquirer).

5.2.3 Sekit

Yhden osapuolen eli trassentin toiselle osapuolelle eli trassaatille (yleensä luottolaitos) esittämä kirjallinen määräys, jonka mukaan trassaatin on maksettava pyynnöstä tietty summa trassentille tai trassentin yksilöimälle kolmannelle osapuolelle.

Käteisnostot sekeillä luetaan mukaan. Käteisnostot pankkilomakkeilla (bank form) eivät kuulu mukaan. Asetettuja sekkejä, joita ei ole lunastettu, ei lueta mukaan.

8. Suomessa lunastettavat sekkit (C2200)

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Sekit, kun maksunsaaja on Suomessa. Euro- ja valuuttasekit lasketaan mukaan. Raportoidaan maittain.

9. Ulkomailla lunastetut suomalaiset sekrit (C2300)

Ulkomailla lunastetut sekrit, lasketaan maksajan puolelta. SWIFT-sekit ilmoitetaan kirjeenvaihtajapankkimaksuissa KIPA-tietueella sähköisissä tilisiirroissa.

5.2.4 Rahanvälitykset

10. Lähetetyt rahanvälitykset/rahansiirrot (C2800)

Direktiivin (EU) 2015/2366 artiklan 4(22) mukainen määritelmä: rahansiirto on maksupalvelu, jossa maksajalta vastaanotetaan varoja ilman maksutilin perustamista maksajan tai maksunsaajan nimiin ja jonka yksinomaisena tarkoituksena on siirtää vastaava summa maksunsaajalle tai muulle maksunsaajan puolesta toimivalle maksupalveluntarjoajalle ja/tai jossa varat vastaanotetaan maksunsaajan puolesta ja asetetaan tämän käyttöön. Sisältävät myös maksuosoitukset. Raportoidaan maittain.

11. Ulkomailta vastaanotetut rahanvälitykset/rahansiirrot (C2900)

Suomeen tulevat rahanvälitykset/rahansiirrot.

5.2.5 Muut maksut, jotka sisältyvät direktiiviin (EU) 2015/2366

12. Lähetetyt muut maksut, jotka sisältyvät direktiiviin (EU) 2015/2366 (C2410)
Lähetetyt muut maksupalvelut, jotka kuuluvat maksupalveludirektiivin (PSD2) piiriin, mutta joita ei voida raportoida edellä olevissa kategorioissa. Raportoidaan maittain).

13. Ulkomailta vastaanotetut muut maksut, jotka sisältyvät direktiiviin (EU) 2015/2366 (C2420)

Ulkomailta vastaanotetut muut maksut, jotka kuuluvat maksupalveludirektiivin (PSD2) piiriin, mutta joita ei voida raportoida edellä olevissa kategorioissa.

5.2.6 Direktiiviin (EU) 2015/2366 sisältyvät maksut

14. Lähetetyt muut maksut, jotka eivät sisälly direktiiviin (EU) 2015/2366 (C2510)

Lähetetyt muut maksupalvelut, jotka eivät kuulu maksupalveludirektiivin (PSD2) piiriin, ja joita ei voida raportoida jossakin muussa kategoriassa. Raportoidaan maittain).

15. Ulkomailta vastaanotetut muut maksut, jotka eivät sisälly direktiiviin (EU) 2015/2366 (C2520)

Ulkomailta vastaanotetut maksupalvelut, jotka eivät kuulu maksupalveludirektiivin (PSD2) piiriin, ja joita ei voida raportoida jossakin muussa kategoriassa.

5.2.7 Yksinkertaiset tilikirjaukset

16. Tilien hyvitykset yksinkertaisella tilikirjauksella (C2600)

Tässä raportoidaan kaikki seuraavat tilien hyvitykset, joita maksupalveluntarjoaja tekee asiakkaidensa tileille ilman, että käytetään edellä mainittuja

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

maksuinstrumentteja: (i) koron hyvitykset, (ii) osinkojen maksu, (iii) nostetun lainan suorittaminen lainan saajalle, (iv) muut yksinkertaisella tilikirjauksella suoritettut tapahtumat. Nämä tapahtumat eivät sisälly tilisiirtoihin. Korttiluoton tai jatkuvan luoton siirto tilille ei ole yksinkertainen tilikirjaus, vaan raportoidaan tilisiirtoihin MIK1-tietueessa. Maakoodina raportoidaan aina "FI".

17. Tilien veloitukset yksinkertaisella tilikirjauksella (C2700)

Tilien veloitukset yksinkertaisella tilikirjauksella (simple book entry, pankin omat veloitukset, esim. lainakorkojen veloitukset): (i) pankin asiakkailtaan veloittamat korot; (ii) pankin erikseen asiakkaalta veloittamat toimitusmaksut; (iii) asiakkaan varoihin kohdistuva verojen maksu (jos ovat erillinen maksu ja jota asiakas ei ole toimeksiantanut); (iv) lainojen takaisinmaksuun liittyvät suoritukset; (v) muut veloitukset, jotka tehdään ilman asiakkaan toimeksiantoa. Näitä tapahtumia ei kirjata suoraveloituksiin. Kortteihin liittyvät vuosimaksut ja palvelumaksut kuuluvat tähän kategoriaan. Maakoodina raportoidaan aina "FI".

6 MAKSU- JA KÄTEISTAPAHTUMAT PÄÄTELAITETYYPEITTÄIN (MAKA-TIETUE)

MAKA-tietueella raportoidaan laite- ja maksupäätetyypeittäin sellaisten maksu- ja käteistapahtumien lukumäärä ja arvo, joissa on mukana muita kuin rahalaitoksia. MAKA-tietueella raportoitavat tapahtumat ilmoitetaan sekä maksukorttien liikkeeseenlaskijoiden (issuerit) että maksutapahtumien hyvittäjien/välittäjien (acquirer) toimesta. Ilmoitettavat tiedot riippuvat siitä, raportoidaanko tapahtuma kortin liikkeeseenlaskijan vai tapahtuman hyvittäjän puolelta.

Tapahtumatiedot eritellään pääsääntöisesti käytetyn laite- ja maksupäätetyyppin, kortin liikkeeseenlaskumaan, päätelaitteen maksupalveluntarjoajan (kotimainen/ulkomainen) ja päätteen sijaintimaan mukaan. Lisäksi korttimaksut fyysisillä myyntipisteillä (D31) ja korttimaksut virtuaalisilla myyntipisteillä (eli verkkokaupoissa) (D32) tulee eritellä kauppiaan toimialan mukaan MCC-koodeittain (Merchant Category Classification).

MAKA-tietueella raportoitavat tapahtumatyypit jaotellaan seuraaviin luokkiin:

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

MAKA: Tapahtuman tyyppi	Koodi
Korttimaksut myyntipisteillä	
1. Korttimaksut fyysisellä myyntipisteellä	D31
2. Korttimaksut virtuaalisella myyntipisteellä	D32
Käteisnostot ja -talletukset	
3. Käteisnostot pankkiautomaateilla	D01
4. Käteistalletukset pankkiautomaateilla	D02
5. Käteisnostot myyntipisteiden maksupäätteillä	D06
6. Käteistalletukset myyntipisteiden maksupäätteillä	D09
7. Käteisnostot pankkikonttoreissa	D07
8. Käteistalletukset pankkikonttoreissa	D08
9. Käteistilaukset postin välityksellä	D10
Sähköisellä rahakortilla suoritettavat tapahtumat	
10. Sähköisen rahakortin lataus tai purku	D04
11. Sähköisellä rahakortilla suoritettavat maksut	D05

Lisäksi laite- ja maksupäätetyypeittäin raportoitavat tapahtumat jaetaan kolmeen eri luokkaan maksupalveluntarjoajan kotipaikan perusteella:

- maksutapahtumat kotimaisten maksupalveluntarjoajien tarjoamilla laitteilla ja maksupäätteillä: kotimaisten maksupalveluntarjoajien liikkeeseen laskemat kortit;
- maksutapahtumat kotimaisten maksupalveluntarjoajien tarjoamilla laitteilla ja maksupäätteillä: ulkomaisten maksupalveluntarjoajien liikkeeseen laskemat kortit;
- maksutapahtumat ulkomaisten maksupalveluntarjoajien tarjoamilla laitteilla ja maksupäätteillä: kotimaisten maksupalveluntarjoajien liikkeeseen laskemat kortit.

Pääsääntöisesti maksutapahtuman hyvittäjä/välittäjä (acquirer) raportoi kotimaisten maksupalveluntarjoajien tarjoamilla laitteilla ja maksupäätteillä tehdyt tapahtumat sekä kotimaisten että ulkomaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla (kohdat a ja b). Korttien liikkeeseenlaskijat raportoivat puolestaan ulkomaisten maksupalveluntarjoajien laitteilla ja maksupäätteillä tehdyt tapahtumat liikkeeseen laskemillaan korteilla (kohta c). Poikkeuksena tästä ovat kotimaassa korteilla tehdyt käteisnostot ja -talletukset pankkiautomaateilla ja myyntipisteillä, jotka raportoidaan kortin liikkeeseenlaskijan (issuer) puolelta (kohta a), tapahtuman hyvittäjän (acquirer) sijaan. Näiden lisäksi pankit raportoivat konttoreissaan tehdyt käteisnostot ja -talletukset sekä käteistilaukset postin välityksellä. Alla on määritelty tarkemmin tapahtumatyypeittäin, mitä tietoja kunkin toimijan tulee ilmoittaa.

6.1 Korttimaksutapahtumat myyntipisteillä (pl. sähköisellä rahalla suoritettavat tapahtumat)

Korttimaksut myyntipisteillä sisältävät maksutapahtumat, jotka suoritetaan fyysisellä tai virtuaalisella myyntipisteellä käyttäen käteismaksu-, luotto- tai maksuaikatoiminnolla varustettua korttia. Tähän ei lueta tapahtumia, joissa käytetään sähköisellä rahatoiminnolla varustettua korttia. Korttimaksut jaotellaan fyysisellä myyntipisteellä (D31) sekä virtuaalisella myyntipisteellä tehtyihin

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

korttimaksuihin (D32). Korttimaksut sekä fyysisellä että virtuaalisella myyntipisteellä (D31 ja D32) eritellään kortin liikkeeseenlaskumaan, päätelaitteen maksupalveluntarjoajan, maksupäätteen sijaintimaan ja kauppiaan toimialan (MCC-koodi) mukaan.

Maksutapahtuman hyvittäjä (acquirer) raportoi¹ sekä kotimaisten että ulkomaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla tehdyt maksutapahtumat. Kortin liikkeeseenlaskija (issuer) raportoi puolestaan liikkeeseen laskemillaan korteilla tehdyt korttimaksut ulkomaisten maksupalveluntarjoajien laitteilla ja maksupäätteillä.

1. Korttimaksut kotimaisten maksupalveluntarjoajien laitteilla ja maksupäätteillä:
 - Kotimaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla: **raportoidaan maksutapahtuman hyvittäjän (acquirer) toimesta**. Kortin liikkeeseenlaskumaa (kenttä 5) on aina "FI", päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) "K" ja päätteen sijaintimaa (kenttä 7) "FI".
 - Ulkomaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla: **raportoidaan maksutapahtuman hyvittäjän (acquirer) toimesta**. Päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) on aina "K" ja päätteen sijaintimaa (kenttä 7) "FI". Tapahtumat raportoidaan kortin liikkeeseenlaskumaan mukaan jaoteltuna.
2. Korttimaksut ulkomaisten maksupalveluntarjoajien laitteilla ja maksupäätteillä:
 - Kotimaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla: **raportoidaan kortin liikkeeseenlaskijan (issuer) toimesta**. Kortin liikkeeseenlaskumaa (kenttä 5) on aina "FI" ja päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) "U". Tapahtumat raportoidaan päätteen sijaintimaan mukaan jaoteltuna.

6.1.1 Korttimaksutapahtumat fyysisellä myyntipisteellä

1. Korttimaksut fyysisellä myyntipisteellä (D31)

Korttimaksutapahtumat, jotka on tehty fyysisen myyntipisteen maksupäätteellä (POS). Tämä erä sisältää korttimaksut, jotka suoritetaan käyttäen kortin sirua, magneettijuovaa tai lähimaksuominaisuutta. Lisäksi tähän luetaan mobiilisovelluksella käynnistetyt korttimaksut fyysisellä myyntipisteellä, jossa tiedonsiirto mobiililaitteen ja maksupäätteen välillä tapahtuu lähimaksuteknologiaa (esim. NFC, BLE, QR) hyödyntäen. Tähän ei lueta korttioston yhteydessä tehtyjä käteisnostoja myyntipisteiden maksupäätteillä (cash back) eli vain oston osuus pitää raportoida. Käteisnostot – ja talletukset myyntipisteillä raportoidaan erikseen luokissa D06 ja D09. Tämä erä vastaa vanhaa instrumenttia D03.

¹ Jos palveluntarjoaja on emoyhtiö, se ei ilmoita maksutapahtumia, jotka on suoritettu sen ulkomailla sijaitsevien sivukonttorien tai tytäryhtiöiden tarjoamilla laitteilla tai maksupäätteillä.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

6.1.2 Korttimaksutapahtumat virtuaalisella myyntipisteellä

2. Korttimaksut virtuaalisella myyntipisteellä (D32)

Korttimaksutapahtumat, jotka on tehty virtuaalisella myyntipisteellä. Tämä erä sisältää verkkokauppaan liittyvät korttimaksut, jotka suoritetaan internetissä (käyttäen fyysistä korttia tai mobiilisovellusta) tai mobiilisovelluksen sisällä (in-app). Tähän erään ei lueta mobiilisovelluksella käynnistettyjä henkilöiden välistä (P2P) korttimaksuja.

6.2 Käteisnostot ja –talletukset

Käteisnostot ja –talletukset sisältävät käteistapahtumat jaoteltuna nosto-/talletustavan mukaan käteisnostoihin ja –talletuksiin pankkiautomaateilla (ATM), käteisnostoihin ja –talletuksiin myyntipisteillä (cash back), käteisnostoihin ja –talletuksiin pankkikonttoreissa (OTC) sekä käteistilauksiin postin välityksellä.

6.2.1 Käteisnostot ja –talletukset pankkiautomaateilla (ATM)

Käteisnostot ja –talletukset pankkiautomaateilla käsittää käteistapahtumat, jotka suoritetaan pankkiautomaatilla käyttäen käteistoiminnolla varustettua korttia. Tähän ei lueta tapahtumia, joissa käytetään sähköisellä rahatoiminnolla varustettua korttia. Käteisnostoille ja –talletuksille pankkiautomaateilla (D01 ja D02) raportoidaan kortin liikkeeseenlaskumaa, päätelaitteen maksupalveluntarjoaja ja maksupäätteen sijaintimaa.

Kortin liikkeeseenlaskija (issuer) raportoi liikkeeseen laskemillaan korteilla tehdyt käteisnostot sekä kotimaassa että ulkomailla sijaitsevilla pankkiautomaateilla. Tapahtuman hyvittäjä/välittäjä (acquirer) raportoi puolestaan ulkomaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla tehdyt käteisnostot kotimaassa sijaitsevilla pankkiautomaateilla.

1. Käteisnostot ja –talletukset pankkiautomaateilla kotimaassa:
 - Kotimaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla: **raportoidaan kortin liikkeeseenlaskijan (issuer) toimesta**. Kortin liikkeeseenlaskumaa (kenttä 5) on aina "FI", päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) "K" ja päätteen sijaintimaa (kenttä 7) "FI".
 - Ulkomaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla: **raportoidaan maksutapahtuman hyvittäjän/välittäjän (acquirer) toimesta**. Tapahtumat raportoidaan kortin liikkeeseenlaskumaan mukaan jaoteltuna. Päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) on aina "K" ja päätteen sijaintimaa (kenttä 7) "FI".
2. Käteisnostot ja –talletukset pankkiautomaateilla ulkomailla:
 - Kotimaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla: **raportoidaan kortin liikkeeseenlaskijan (issuer) toimesta**. Kortin liikkeeseenlaskumaa (kenttä 5) on aina "FI" ja päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) "U". Tapahtumat raportoidaan pankkiautomaatin sijaintimaan mukaan jaoteltuna.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

3. Käteisnostot pankkiautomaateilla (D01)

Käteisnostot, jotka tehdään pankkiautomaateilla, käyttäen käteistoiminnolla varustettua korttia (pl. sähköisellä rahalla suoritettut tapahtumat). Tähän ei lueta käteisnostoja myyntipisteiden maksupäätteillä (raportoidaan erikseen instrumenttikoodilla D06).

4. Käteistalletukset pankkiautomaateilla (D02)

Käteistalletukset, jotka tehdään pankkiautomaateilla, käyttäen käteistoiminnolla varustettua korttia (pl. sähköisellä rahalla suoritettut tapahtumat). Tähän ei lueta käteistalletuksia myyntipisteiden maksupäätteillä (raportoidaan erikseen instrumenttikoodilla D09).

6.2.2 Käteisnostot ja –talletukset myyntipisteillä (cash back)

Käteisnostot ja –talletukset myyntipisteillä käsittää käteistapahtumat, joissa kortinhaltija nostaa tai tallettaa käteistä myyntipisteiden maksupäätteillä joko ilman ostotapahtumaa tai ostotapahtuman yhteydessä. Tähän ei lueta tapahtumia, joissa käytetään sähköisellä rahatoiminnolla varustettua korttia. Käteisnostot ja –talletukset kotimaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla myyntipisteiden maksupäätteillä **raportoidaan kortin liikkeeseenlaskijan (issuer) toimesta**.

Käteisnostoille ja –talletuksille myyntipisteiden maksupäätteillä (D06 ja D09) raportoidaan kortin liikkeeseenlaskumaa, päätelaitteen maksupalveluntarjoaja ja maksupäätteen sijaintimaa. Kortin liikkeeseenlaskumaan (kenttä 5) on aina "FI", päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) "K" ja päätteen sijaintimaa (kenttä 7) "FI".

5. Käteisnostot myyntipisteiden maksupäätteillä (D06)

Käteisnostot, jotka tehdään myyntipisteiden maksupäätteillä (pl. sähköisellä rahalla suoritettut tapahtumat). Tämä erä sisältää tilanteet, joissa kortinhaltija nostaa käteistä joko korttioston yhteydessä tai ilman korttiostosta.

6. Käteistalletukset myyntipisteiden maksupäätteillä (D09)

Käteistalletukset, jotka tehdään myyntipisteiden maksupäätteillä (pl. sähköisellä rahalla suoritettut tapahtumat). Tämä erä sisältää tapahtumat, joissa käteisrahaa talletetaan ilman manuaalista käsittelyä ja joissa maksaja tunnustetaan maksukortin perusteella.

6.2.3 Käteisnostot ja –talletukset pankkikonttoreissa (OTC)

Käteisnostot ja –talletukset pankkikonttoreissa sisältävät kotimaisten pankkien konttoreissa tehdyt OTC-käteisnostot ja –talletukset (OTC = Over-The-Counter). Pankit raportoivat omissa konttoreissaan pankkitileiltä nostetun ja pankkitileille talletetun käteisen määrän. Pankkikonttoreissa tehdyissä OTC-käteisnostoissa/-talletuksissa tiliraha muuttuu käteiseksi tai päinvastoin.

Käteisnostoille ja –talletuksille pankkikonttoreissa (D07 ja D08) raportoidaan päätelaitteen maksupalveluntarjoaja ja maksupäätteen sijaintimaa. Päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) on aina "K" ja päätteen sijaintimaa

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

(kenttä 7) "FI". OTC-käteisnostojen ja –talletusten arvo ilmoitetaan euromääräisenä.

7. Käteisnostot pankkikonttoreissa (D07)

Käteisnostot, jotka tehdään pankkikonttoreissa henkilöasiakkaan pankkitililtä (käyttäen lomaketta tai muuta vastaavaa sähköistä kirjausta) kaikissa valuutoissa. OTC-käteisnostot sisältävät myös etukäteen tilatut käteismäärien nostot pankkikonttorin kautta riippumatta nostovaluutasta. Tämä erä **ei sisällä** yritysasiakkaiden vaihtokassanostoja, valuutanvaihtoa (ellei valuutanvaihto-operaation yhteydessä tehdä käteisnostoa henkilöasiakkaan tililtä), rahanvaihtoa pienempiin tai suurempiin seteleihin/kolikoihin ja sekkien lunastuksia pankkitililtä.

8. Käteistalletukset pankkikonttoreissa (D08)

Käteistalletukset, jotka tehdään pankkikonttoreissa asiakkaan pankkitilille (käyttäen lomaketta tai muuta vastaavaa sähköistä kirjausta) kaikissa valuutoissa. Tämä erä **ei sisällä** yritysasiakkaiden käteistalletuksia pankkitilille päivä- tai yötalletuslokeroiden kautta.

6.2.4 Käteistilaukset postin välityksellä

9. Käteistilaukset postin välityksellä (D10)

Pankit raportoivat käteisnostot, jotka on tilattu postin välityksellä henkilöasiakkaille. Käteistilauksia postin välityksellä ei lasketa mukaan OTC-käteisnostoihin (D07). Postitse tilatulle käteiselle raportoidaan päätelaitteen maksupalveluntarjoaja ja maksupäätteen sijaintimaa. Päätelaitteen maksupalveluntarjoaja (kenttä 6) on aina "K" ja päätteen sijaintimaa (kenttä 7) "FI".

6.3 Sähköisellä rahakortilla suoritettut tapahtumat

Sähköisellä rahakortilla suoritettut tapahtumat jaotellaan MAKAtietueella sähköisen rahakortin lataukseen tai purkuun (D04) sekä sähköisellä rahakortilla suoritettuihin maksutapahtumiin (D05). Maksutapahtuman hyvittäjä (acquirer) raportoi sekä kotimaisten että ulkomaisten liikkeeseenlaskijoiden korteilla tehdyt tapahtumat. Kortin liikkeeseenlaskija (issuer) raportoi puolestaan liikkeeseen laskemillaan korteilla tehdyt tapahtumat ulkomaisten maksupalveluntarjoajien laitteilla ja maksupäätteillä.

6.3.1 Sähköisen rahakortin lataus tai purku

10. Sähköisen rahakortin lataus tai purku (D04)

Tapahtumat, joissa siirretään sähköistä raha-arvoa sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalta sähköisellä rahatoiminnolla varustetulle kortille tai päinvastoin. Tähän luetaan sekä sähköisen rahakortin lataaminen että purkaminen. Sähköisten rahakorttien lataamiselle tai purkamiselle raportoidaan kortin liikkeeseenlaskumaa, päätelaitteen maksupalveluntarjoaja ja maksupäätteen sijaintimaa.

6.3.2 Sähköisellä rahakortilla suoritettut maksutapahtumat

11. Sähköisellä rahakortilla suoritettut maksutapahtumat (D05)

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Tapahtumat, jossa sähköisen rahan haltija siirtää sähköistä raha-arvoa omasta saldostaan maksunsaajan saldoon joko kortilla, johon sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan, tai sähköisen rahan tilitä. Tämä erä sisältää maksutapahtumat, jossa yhteys sähköisen rahan tiliin luodaan kortilla, ja rahat siirretään tämän jälkeen maksajan sähköisen rahan tilitä maksunsaajan tilille. Sähköisellä rahakortilla suoritetuille maksutapahtumille raportoidaan kortin liikkeeseenlaskumaa, päätelaitteen maksupalveluntarjoaja ja maksupäätteen sijaintimaa.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

7 ASIAKASSOVELLUKSET JA SÄHKÖINEN LASKUTUS (ASLA-TIETUE)

ASLA-tietueella raportoidaan tietoja yritys- ja yksityisasiakaspalveluista. Asiakassovelluksia koskeville tiedoille raportoidaan tietoja palvelusopimuksista ja näiden perusteella tehdyistä tapahtumista.

ASLA-tietueella raportoitavat sopimusten lukumäärät koskevat tilannetta raportointiajanjakson lopussa eli tarkasteltavan kalenterivuoden viimeisenä pankki-päivänä. Mikäli esimerkiksi tilitoimistot käyttävät yhtä sopimusta hakiessaan asiakkaitensa maksuliikennetietoja, tulee kaikkien asiakkaiden lukumäärä kuitenkin raportoida.

ASLA-tietueella raportoidaan seuraavat palvelutyypit:

ASLA: Palvelun tyyppi	Koodi
1. Asiakkaan tunnistamispalvelu	E010
2. Konekielinen tiliote (KTO)	E020
3. Konekielinen tiliote (XML)	E030
4. Tiedostosiirto (eräsiirto)	E040
5. Maksupäätevarmennukset	
5.1. Automaattiset varmennukset	E051
5.2. Manuaaliset varmennukset	E052
6. Lähetetyt verkkolaskut	E080
7. Suoramaksutapahtumat	E100
8. Verkkopankkisopimukset	E061
9. Verkkopankkisopimukset e-laskupalvelulla	E150
10. Mobiilipankkisopimukset	E064
11. Verkkolaskun lähetysopimusten määrä	E110
12. Verkkolaskun vastaanottosopimusten määrä	E120
13. E-laskun vastaanottoilmoitusten määrä	E130
14. Kuluttajan suoramaksutoimeksiantojen määrä	E140
15. Laskuttajien SDD-sopimukset	E160

7.1 Asiakassovellukset

7.1.1 Yrityisasiakaspalvelu

1. Asiakkaan tunnistamispalvelu (E010)

Asiakkaan tunnistaminen pankkien ulkopuolisissa palveluissa (luottamusverkoston kautta saadut tunnistuspyynnöt).

Tunnistustapahtumien lukumäärä: Tunnistusvälineiden tarjoajat raportoivat tarjoamillaan tunnistusvälineillä tehtyjen tunnistustapahtumien lukumäärän. Tässä raportoitavat tunnistustapahtumat eivät liity maksamiseen.

Sopimusten lukumäärä: Sopimuslukumäärässä raportoidaan välityspalvelun tarjoajan ominaisuudessa asiointipalveluiden kanssa tehtyjen sopimusten lukumäärä.

2. Konekielinen tiliote (KTO) (E020)

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Perinteinen konekielinen tiliote. Palvelua varten tehtyjen sopimusten lisäksi ilmoitetaan välitettyjen konekielisten tiliotteiden lukumäärä (ei tiliotteiden rivimääriä). Ilmoitetaan palvelussa mukana olevien yritysten tiedot vaikka olisi muitakin tiliotevaihtoehtoja käytössä.

3. Konekielinen tiliote (XML) (E030)

Uuden XML-standardin mukainen konekielinen tiliote. Ilmoitetaan sekä sopimusten määrä että konekielisten tiliotteiden lukumäärä.

4. Tiedostosiirto (eräsiirto) (E040)

Ilmoitetaan sopimusten ja välitettyjen aineistojen lukumäärä yhteensä riippumatta käytetystä kanavasta. Sisältää asiakkaalta pankkiin lähettämät aineistot.

5. Maksupäättevarmennukset

Maksupäättevarmennuksista (henkilö- sekä yritysasiakkaiden kortit) ilmoitetaan tapahtumien lukumäärä (sekä automaattisesti maksupäätteen tekemät, että manuaalisesti puhelimitse suoritettut). On huomattava, että palvelukeskus konekielistää maksunsaajien tekemät manuaalivarmennuskyselyt, mutta niitä ei huomioida tässä, koska varmennusmäärät ilmoittaa kortin liikkeeseenlaskija (issuer).

Varmennusten määrään lasketaan pankin liikkeeseen laskemilla korteilla tehdyt korttivarmennukset, pankin tytäryhtiöiden varmennuksia ei lasketa mukaan.

5.1 Automaattiset varmennukset (E0510)

Automaattiset varmennuksen myyntipisteiden maksupäätteillä raportoidaan tässä.

5.2 Manuaaliset varmennukset (E052)

Varmennukset, jotka on tehty puhelimitse tai muuten manuaalisesti raportoidaan tässä.

7.2 Sähköinen laskutus

7.2.1 Verkkolaskut

6. Lähetetyt verkkolaskut (E080)

Verkkolasku on Suomalaisen verkkolaskumallin mukainen lasku (Verkkolaskut/e-Laskut).

Lähetetyt verkkolaskut sisältävät vain pankin omien asiakkaiden lähettämät ja operaattoreilta tulevat verkkolaskut. Muilta pankeilta tulevia verkkolaskuja ei raportoida. Lähetetyissä verkkolaskuissa ei tilastoida ilmoittamissanomiam. Liitesanomiam ei tilastoida, ainoastaan siihen liittyvä lasku (liitesanoma + verkkolasku = 1 verkkolasku).

Ei sisällä suoramaksuja, vaan ne raportoidaan kohtaan 9.

7.2.2 Suoramaksut

7. Suoramaksutapahtumat (E100)

E-laskun korvaava palvelu niille asiakkaille, jotka eivät käytä verkkopankkia. Raportoidaan maksajan maksupalveluntarjoajan näkökulmasta.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

7.2.3 Sopimukset

Mikäli kohtia 11. ja 12. ei voida sopimusrakenteen vuoksi erotella, raportoidaan sopimukset vain toiseen niistä.

8. Verkkopankkisopimukset (E061)

Tähän raportoidaan kaikkien yksityisasiakkaiden ja sellaisten ammatinharjoittajien, joilla ei ole y-tunnusta, verkkopankkisopimusten lukumäärä. Myös ei-aktiiviset sopimukset tulee sisällyttää lukuun. Verkkopankkitapahtumien lukumäärän ja arvon raportointi on siirretty MIK1-tietueeseen kohtaan *Lähetetyt verkko- ja mobiilipankissa käynnistetyt tilisiirrot (C0440)*.

9. Verkkopankkisopimukset e-laskupalvelulla (E150)

Tässä raportoidaan kaikkien niiden yksityisasiakkaiden ja ammatinharjoittajien (joilla ei ole y-tunnusta) lukumäärä, joilla on käytössä e-laskupalvelu.

10. Mobiilipankkisopimukset (E064)

Tähän raportoidaan niiden yksityisasiakkaiden ja ammatinharjoittajien (joilla ei ole y-tunnusta) lukumäärä, joilla on mobiilipankkisovellus käytössä.

11. Verkkolaskun lähetyssopimusten määrä (E110)

Yritysten sopimukset verkkolaskujen lähettämisestä (B2B ja B2C). Kaikki laskuttajasopimukset, myös aikaisempina vuosina tehdyt, voimassa olevat (= totaali).

12. Verkkolaskun vastaanottosopimusten määrä (E120)

Yritysten vastaanottosopimusten määrä, myös aikaisempina vuosina tehdyt, voimassa olevat (= totaali).

13. E-laskun vastaanottoilmoitusten määrä (E130)

Maksajan maksupalveluntarjoaja raportoi kaikki henkilöasiakkaidensa tekemät e-laskun vastaanottoilmoitukset, myös aikaisempina vuosina tehdyt, voimassa olevat (=totaali).

14. Kuluttajan suoramaksutoimeksiantojen määrä (E140)

Voimassaolevien suoramaksutoimeksiantojen lukumäärä raportointivuoden lopussa.

15. Laskuttajien SDD-sopimukset (E160)

Laskuttajien tekemien SEPA-suoraveloitussopimusten (SDD) lukumäärä vuoden lopussa.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

8 KIRJEENVAIHTAJAPANKKIMAKSUT, ASIAKASMAKSUT (KIPA-TIETUE)

Kirjeenvaihtajapankkimaksuilla tarkoitetaan kaikkia niitä asiakastilisiirtoja, joita pankit toimittavat ympäri maailmaa perinteistä kirjeenvaihtajapankkiverkostoa hyväksi käyttäen. Jos lopullisena maksunsaajana on rahoituslaitos tai maksuliikelaitos ei näitä lasketa tilastoihin mukaan. Hybridimaksut, joissa maksun kate siirretään maksujärjestelmän, esimerkiksi EURO1:n, kautta lasketaan mukaan. Myös custody-liiketoiminnan kirjeenvaihtajapankkiverkostoa hyödyntävät maksut lasketaan mukaan.

SWIFT-sekit lisätään lähteviin asiakasmaksuihin kohtaan sähköiset tilisiirrot. Lisäksi samalla arvolla menevät pikamaksut lisätään asiakasmaksuihin. Luvut raportoidaan maa- ja valuutakohtaisesti (euroina) siten, että mitään yhteenlaskua eri valuuttojen tai maiden välillä ei tehdä. Myös Euroopan ulkopuoliset maat raportoidaan maakohtaisesti.

HUOM! Maksun arvo ilmoitetaan euroissa, joko todellisen kurssin mukaan, tai raportointipäivän virallisen kurssin mukaan.

KIPA-tietueella raportoitavat kirjeenvaihtajapankkimaksut jaotellaan seuraavasti:

KIPA: Maksun tyyppi	Koodi
1. Lähetetyt paperiset tilisiirtotoimeksiannot	C0300
2. Lähetetyt sähköiset tilisiirtotoimeksiannot	
2.1. Eräsiirtona lähetetyt sähköiset toimeksiannot	C0410
2.1.1. joista toistuvaissuoritukset	C0411
2.2. Lähetetyt yksittäiset sähköiset toimeksiannot	C0420
3. Ulkomailta vastaanotetut tilisiirrot	C0600

1. Lähetetyt paperiset toimeksiannot (C0300)

Tilisiirrot, jotka maksaja toimittaa paperilla maksupalveluntarjoajalle. Raportoidaan maittain ja valuutoittain.

2. Lähetetyt sähköiset toimeksiannot

2.1 Lähetetyt sähköiset tilisiirtotoimeksiannot, eräsiirrot (C0410)

Erä tilisiirtomaksuja, jotka on sähköisesti siirretty yhtenä eränä pankkiin. Kun lasketaan tapahtumien lukumääriä, jokainen tiettyyn erään sisältyvä tilisiirto lasketaan erilliseksi tilisiirroksi. Raportoidaan maittain ja valuutoittain.

2.1.1 Lähetetyt sähköiset tilisiirtotoimeksiannot, eräsiirrot, joista toistuvaissuoritukset (C0411)

Sisältää esimerkiksi palkat ja eläkkeet. Raportoidaan maittain ja valuutoittain.

2.2 Lähetetyt sähköiset tilisiirtotoimeksiannot, yksittäiset (C0420)

Sähköinen tilisiirtotoimeksianto, joka on yksittäinen eli ei ole osa isoa lähetys-erää. Tyypillisesti tilisiirtoja, joita tehdään verkkopalvelun tai mobiilipalvelujen kautta. Raportoidaan maittain ja valuutoittain.

13.10.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

3. Ulkomailta vastaanotetut tilisiirrot (C0600)

Raportointi tapahtuu maksunsaajan puolelta. Ulkomailta Suomeen saapuneet kirjeenvaihtajapankkimaksut yhteensä.